

Karsten Brian Olesen
Skovparken 7
Lomborg
7620 Lemvig

14. november 2016

§11-miljøgodkendelse af Husdyrbrug

CVR-nr. 68 88 38 57
P-nr. 1.002.282.978

på adressen
Grønkærvej 7
7660 Bækmarksbro

matrikel nr. 27c, Bækmark Hgd., Flynder

Teknik & Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
J.nr.: 09.17.17P19-0019
S.nr.: 72566
B.nr.: 1084086

Ref.: SIBN
Dir.tlf.: 9663 1112

Miljøgodkendelse,
Version 2,
Q-gruppen 16/02-2015

Godkendelse af   den 14. november 2016
Annoncedato   den 16. november 2016

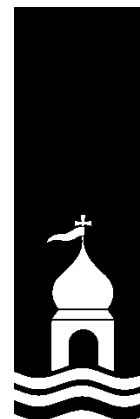

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Læsevejledning	4
1.1. Beskrivelse af projektet	6
1.2. Afgørelse	6
1.3. Ikke teknisk resumé	7
1.4. Vilkår for godkendelsen	8
1.5. Offentlighed og høring	13
1.6. Klagevejledning	15
2. Generelle forhold	17
2.1. Meddelelsespligt – anlæg og ejerforhold	17
2.2. Gyldighed	17
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse	17
3. Anlægsbeskrivelse	19
3.1. Lokalisering	19
3.1.1. Landskabelige forhold	20
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	22
3.3. Energi- og vandforbrug	23
3.4. Gener	24
3.4.1. Lugt	24
3.4.2. Støj	24
3.4.3. Lys	25
3.4.4. Fluer og skadedyr	25
3.4.5. Støv	25
3.4.6. Transport	25
3.5. Forurening	27
3.5.1. Spildevand herunder regnvand	27
3.5.2. Husdyrgødning og foder	28
3.5.3. Driftsforstyrrelser eller uheld	30
3.5.4. Affald	32
3.5.5. Råvarer og hjælpestoffer	33
3.6. Ammoniaktab – generelt	34
3.7. Ammoniakupåvirkning af natur	34
4. Påvirkning af Natura-2000 områder (habitatvurdering)	41
5. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)	42
6. Indkomne høringssvar	46
<i>Bilag</i>	57

Datablad

Ansøger	Kopenhagen Rådgivning Agro Food Park 15 8200 Aarhus N soe@kopenhagenfur.com for Karsten Brian Olesen Skovparken 7 7620 Lemvig Tlf.: 23 25 61 08 karsteno@post1.tele.dk
Bedriftens adresse	Grønkærvej 7 7660 Bækmarksbro
Husdyrbrugets navn	Øster Folbæk
Matrikelnummer	27c, Bækmark Hgd., Flynder
Virksomhedens art	Avl af pelsdyr mv.
Ejer	Karsten Brian Olesen
CVR-nummer	68 88 38 57
CHR-nummer	90 350
P-nummer	1.002.282.978
Kontaktperson	Karsten Brian Olesen
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

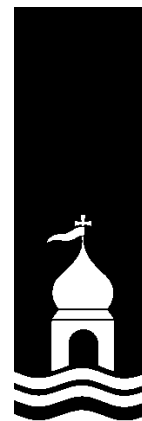

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug, herefter også kaldet Husdyrgodkendelsesloven eller Husdyrloven.

Miljøgodkendelse med vilkår

1.1. Beskrivelse af projektet

Der ansøges om udvidelse af minkfarmen på Grønkærvej 7 fra 3.088 tæver til 4.996 tæver.

Projektet er miljøgodkendt af Lemvig Kommune i 2013 og 2014. Begge gange er kommunens afgørelse påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet og hjemvist til fornyet behandling.

Nævnets afgørelser er vedlagt som bilag til denne godkendelse.

Udvidelsen sker mod syd i 18 åbne 2-rækkede minkhaller og en hegnsdal mod vest på den eksisterende farm. Mod nord og mod syd er ligeledes søgt nye hegnsdaller, disse haller søges som en selvstændig velfærdsudvidelse. Hver 2-rækket hal er ca. 3,8 x 62 meter og huser mellem 70 og 100 minktæver. Der er ikke tilknyttet arealer til farmen og al husdyrgødning afsættes gennem husdyrgødningsaftaler til miljøgodkendte arealer.

Ansøger har indsendt hovedskema 84 796, samt fiktivt skema 91 799 via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk. Skemaerne er baseret på skema 58 402, som ligger til grund for Lemvig Kommunes hjemviste afgørelse om miljøgodkendelse af 27. marts 2014.

Lemvig Kommune har suppleret ansøgningen med scenarieberegning 91 763 i det digitale ansøgningssystem. Scenarieberegningen er baseret på skema 58 402, men er justeret mht. rendebredder (jævnfør NMK-131-00185, vedlagt som bilag 6), samt ruhed af opland (Rv) og naturpunkter (Bn).

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt om udvidelse af minkfarmen på Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro.

Husdyrbruget godkendes efter Husdyrlovens § 11, stk. 1, da der godkendes en produktion på mere end 25 dyreenheder (DE) i mink.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, herunder at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget ved at efterleve afgørelsens vilkår kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

På Lemvig Kommunes vegne den 14. november 2016.

Simon Bach Nielsen

Miljøingeniør

1.3. Ikke teknisk resumé

Ammoniak

Projektets ammoniakemission udgør risiko for tilstandsændring af moseområdet øst for farmen, med mindre den nuværende naturpleje af naturområdet fastholdes. Det er ejer af minkfarmen, der driver naturplejen. Den tilladte produktion på minkfarmen er derfor betinget af en fortsat naturpleje: Ophører naturplejen, reduceres det tilladte dyrehold til et niveau, hvor det ikke udgør risiko for en skadevirkning på den beskyttede natur.

Nabopåvirkning - Lugt, støv og støj

Udvidelsen placeres i tilknytning til eksisterende byggeri mod syd. De ansøgte haller er 18 stk. 2-rækkede åbne haller i lighed med størstedelen af den nuværende farm og placeres mindst 10 meter fra nuværende farm af hensyn til brandreglerne. Hallerne er hver 3,8 x 62 meter og ca. 2,6 meter i højden.

Antallet af transportere til levering af foder og afhentning af skind er uændret. Støvgener forekommer primært inde i hallerne i forbindelse med udlægning af halm på redekasserne.

De fastsatte afstandskrav jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 1428 af 13/12/2006 om pelsdyrfarme m.v. er overholdt.

Lemvig Kommune vurderer, at udvidelsen af minkproduktionen på Grønkærvej 7, ikke vil medføre uacceptable lugt-, støv- og støjpåvirkninger af omgivelserne.

Transport

Lemvig Kommune vurderer, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården samt, at der ikke vil være væsentligt gener for omgivelserne forbundet med det forøgede antal transportere.

BAT

Der er beregnet et niveau for maksimal ammoniakemission ud fra Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMKN - 131 - 00102. Ejendommen lever op til dette niveau ved at tømme gyllerenderne 2 gange ugentlig, fodre med et proteinindhold på højst 31 % af OE i uge 30-47, anvende halm ad libitum, ved at etablere gyllerender med en bredde på 36,5 cm i nye bure, samt ved at overdække gyllebeholderen.

Elforbruget vil falde i forhold til det nuværende forbrug fordi drikkevandet fremover vil blive opvarmet af et oliefyr i stedet for el-patroner.

Spild af drikkevand fra vandventilerne reduceres til et minimum ved at alle vandventiler på farmen bliver af ny type.

Lemvig Kommune vurderer, at Grønkærvej 7 lever op til BAT vedr. staldteknologi samt energi, husdyrgødning, fodring og management.

1.4. Vilkår for godkendelsen

Godkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

Der gøres opmærksom på, at de valgte virkemidler og miljøteknologi skal være etableret og i brug senest når udvidelsen af dyreholdet påbegyndes.

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Tidsfrist

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter, at den er meddelt.

2. Produktionstilladelse

Godkendelsen omfatter en årsproduktion på maksimalt 4.996 årstæver.

Ved ophør af naturpleje eller væsentlig ændring af naturpleje på matrikel 4a og 4d, Stovgård, Møborg i forhold til den beskrevne naturplejeplan i bilag 2, skal den tilladte årsproduktion dog reduceres til

4.670 årstæver.

Dette dyrehold skal huses som anført i nedenstående tabel, og jævnfør nummereringen af minkhallerne i ansøgningssekema 84 796 og som vist i bilag 3.

Hal	Antal årstæver
27	100
28	100
29	100
30	100
31	100
32	100
33	100
34	100
35	50
36	50
37	30
38	30
39	30
40	30
41	50
42	50
43	50
44	50
Farm opført før 2013	3.450

Der må ikke huses mink i bure, som ligger udenfor de i bilag 3 indrammede dele af de enkelte haller.

Lemvig Kommune vurderer som tilsynsmyndighed, om der er tale om en væsentlig ændring i naturplejen.

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

3. Udmugningshyppighed ved mink

I alle minkhaller skal der muges ud mindst to gange om ugen, dog ikke i perioder med længerevarende hård frost. Der må højst forløbe 4 dage mellem to tømninger.

Såvel gødning i gødningsrenderne, som gødning, afsat på kanten og ved siden af gødningsrenderne skal fjernes ved udmugning.

4. Bredde af gødningsrender i nye haller

I de 18 nye haller skal der til stadighed være gødningsrender med en bredde på minimum 36,5 cm.

5. Halm på redekasser

Der skal altid være rigeligt, tilgængeligt halm ovenpå alle ejendommens redekasser (halm ad libitum), således at der sker effektiv opsamling af næringsstoffer, der afsættes uden for gødningsrenderne. Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen.

6. Proteinindhold i minkfoder

I alle minkhaller skal der anvendes foder med et proteinindhold på gennemsnitligt højest 31 % af OE i uge 30-47.

Procentsatsen skal dokumenteres med en produktionsplan fra foderleverandøren, hvoraf den planlagte mængde protein i procent af den omsættelige energi fremgår.

7. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb. Affalds-

oplaget skal være placeret på en sådan måde, at et eventuelt spild ikke kan løbe ud af døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende. Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs. Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal dette indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

8. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

9. Påfyldningsplads for gylle

Ved tømning af gylletank skal der benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

10. Overdækning af gyllebeholder

Der skal etableres og vedligeholdes fast overdækning på gyllebeholderen.

11. Gyllebarriere

Der skal etableres en gyllebarriere omkring gyllebeholderen.

Toppen af barrieren skal være i kote 11.

Barrieren skal mod øst placeres med maksimalt 20 meters afstand fra toppen af barrieren til kanten af gyllebeholderen.

Barrieren skal tilplantes med skærmende beplantning.

12. Spildevand

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af råvarer og hjælpestoffer, såsom foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, således at der ikke opstår risiko for forurening af vandløb via drænafløb.

13. Opbevaringskapacitet

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand, vaskevand, m.v.

14. Overførselsaftaler

Al husdyrgødning fra ejendommens minkproduktion skal afsættes til:

Peter Amstrup

Burvej 26

7570 Vemb

CVR 15 98 37 36, CHR 55 141.

Husdyrgødningen kan efter forudgående anmeldelse til Lemvig Kommune også afsættes til anden modtager, som er godkendt efter Husdyrlovens § 11, 12 eller 16 til at modtage minkgylle, eller til arealer, hvor minkgyllen kan udbringes uden forudgående godkendelse efter Husdyrloven.

15. Kontrolvilkår og egenkontrol

For at kunne kontrollere at virksomheden overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal virksomheden opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Husdyrgødning: Husdyrbrugets gødningsregnskab.

Underskrevne skriftlige aftaler om afsætning af minkgylle.

Foder: Dokumenterede oplysninger om foderets indhold af protein (% af OE) i uge 31- 47).

Dyrehold: Relevante dele af virksomhedens regnskaber.

16. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal husdyrbruget foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås.

Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald, tagplader, byggeaffald, m.v. bortskaffes efter gældende regler.

Gylletanken og gødningsrender samt møddingspladsen skal tømmes for gødning, der bortskaffes efter gældende regler.

1.5. Offentlighed og høring

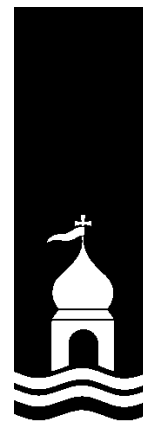
Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i to ugers høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer, interesseorganisationer og eventuelle andre interessenter orienteret om forslaget ved 3 ugers høring. Følgende er hørt:

- Grønkærvej 3, Flynder, 7660 Bækmarksbro
- Grønkærvej 11, Flynder, 7660 Bækmarksbro
- Grønkærvej 13, Flynder, 7660 Bækmarksbro
- Grønkærvej 14, Flynder, 7660 Bækmarksbro
- Rødemøllevej 6, Flynder, 7660 Bækmarksbro
- Rødemøllevej 7, Flynder, 7660 Bækmarksbro
- Krunderupparken 116, Naur, 7500 Holstebro
- Grønkærvej 29, Flynder, 7660 Bækmarksbro
- Burvej 26, 7570 Vemb
- Danmarks Naturfredningsforening, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Der er indgået høringssvar fra naboer og Danmarks Naturfredningsforening ved nabohøringen. Høringssvar, samt ansøgers og Lemvig Kommunes bemærkninger fremgår af godkendelsens kapitel 6. Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i miljøgodkendelsen.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk 16. november 2016, samt ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Skovparken 7, 7620 Lemvig
- København Rådgivning, soe@kopenhagenfur.com
- Grønkærvej 11, Flynder, 7660 Bækmarksbro
- Grønkærvej 14, Flynder, 7660 Bækmarksbro
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet, v. Allan Kjær Villesen, Højbovej 9, 7620 Lemvig, akv@tdcadsl.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Arne Rusbjerg, Engvej 42 7490 Aulum, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

1.6. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 11 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 442 af 13. maj 2016. Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrloven af følgende;

- Ejeren af Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 11 har ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Natur- og Miljøklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 14. december 2016.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrlovens § 90.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelsespligt – anlæg og ejerforhold

Ændringer på ejendommen, som kan medføre risiko for forøget forurening, skal forhånds anmeldes til kommunen, herunder ændringer i dyrehold eller ændring eller etablering af tekniske anlæg.

Ændringer i ejerforhold eller driftsherre på ejendommen skal anmeldes til kommunen.

Ændrede aftaler om overførsel af husdyrgødning skal forhånds anmeldes til kommunen.

2.2. Gyldighed

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter at den er meddelt.

Miljøgodkendelsen anses for udnyttet ved påbegyndt byggeri og udvidelse af dyreholdet som ansøgt.

Hvis godkendelsen ikke helt eller delvist udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet. Set i forhold til produktionstilladelsens sammenhæng med naturplejen af den nærliggende natur betyder dette, at hvis naturplejen ophører i 3 på hinanden følgende år, og at dyreholdet som konsekvens heraf må reduceres i 3 år, så bortfalder produktionstilladelsen til 4.996 årstæver.

2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Et miljøgodkendt husdyrbrug er omfattet af en 8 års retsbeskyttelse. Tilsynsmyndigheden må således ikke meddele påbud eller forbud til et miljøgodkendt husdyrbrug før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse efter Husdyrlovens § 11.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal foretages når der er forløbet 8 år.

Det påhviler tilsynsmyndigheden at tage en miljøgodkendelse op til revurdering, herunder er det tilsynsmyndighedens opgave at orientere og inddrage miljøgodkendelsens adressat i revurderingsprocessen.

Det er planlagt at foretage den første revurdering i **2024**.

Miljøteknisk beskrivelse

---

3. Anlægsbeskrivelse

Husdyrbruget ligger på adressen Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro, matrikel 27c, Bækmark Hgd., Flynder.

Ejendommen er udvidet med cirka 4.250 m², således at det samlede erhvervsareal på farmen udgør cirka 20.250 m² ca. 16.000 m² erhvervsareal. De nye minkhaller er angivet i situationsplan i bilag.

Før udvidelsen udgjorde dyreholdet 3.088 årstæver, svarende til 106,5 DE. Der er udvidet til en samlet besætningsstørrelse på 4.996 årstæver, svarende til 172,3 DE.

Der er opført 18 stk. 2-rækkede åbne haller i lighed med størstedelen af den nuværende farm. De nye haller er placeret mindst 10 meter fra nuværende farm af hensyn til brandreglerne. Hallerne er hver 3,8 x 62 meter og ca. 2,6 meter i højden.

Det indgår i det søgte projekt at al husdyrgødning afsættes til Peter Amstrup

Burvej 26

7570 Vemb

CVR 15 98 37 36, CHR 55 141.

Det er oplyst, at udbringningsarealerne til denne virksomhed er godkendt efter Husdyrlovens § 16 til at modtage minkgyllen fra Grønkærvej 7. Der stilles derfor vilkår om, at al produceret husdyrgødning fra det søgte projekt på Grønkærvej 7, overføres til CVR 15 98 37 36, eller at det forhånds anmeldes, hvis husdyrgødningen afsættes til andre modtagere.

3.1. Lokalisering

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav i § 3, Bekendtgørelse om pelsdyrfarme m.v., BEK nr. 1428 af 13. december 2006 (Pelsdyrbekendtgørelsen), fremgår af tabel 1. Afstandskravene i Pelsdyrbekendtgørelsen træder i stedet for Husdyrlovens § 6 og 8.

Afstande er målt fra nærmeste hjørne af de minkhaller, hvor husdyrproduktionen udvides.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Opmålt afstand	Afstandskrav i Pelsdyrbekendtgørelsen
Nærmeste nabobeboelse (Grønkærvej 14)	175 m	100 m
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Bækmarksbro)	3,7 km	200 m
Ikke-almment vandindvindingsanlæg	35 m	25 m

Alment vandindvindingsanlæg	4 km	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	35 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	100 m	15 m
Naboskel	5,2 m	5 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>1.000 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	19 m	15 m

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde jævnfør Husdyrlovens § 7 er en hede større end 10 ha cirka 480 meter sydøst for minkfarmen. Afstandskrav i Husdyrlovens § 7 er overholdt.

3.1.1. Landskabelige forhold

Landskab og geologi

Minkfarmen ligger i et landskab med halvstore landskabsrum omsluttet af skov og hegn og brudt af å løb.

Øst for farmen i en afstand på 43 meter løber Dride Å. På modsatte side af åen ligger et moseområde omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Landskabet øst for Grønkærvej 7 er generelt præget af større sammenhængende moser og heder.

Udvidelsen af minkfarmen foregår mod syd i forlængelse af den eksisterende farm. Minkfarme skal, jævnfør § 6 i pelsdyrbe-kendtgørelsen, etablere læhegn om hele farmen.

Fortidsminder, kulturhistorie og beskyttelseslinjer

Kystnærhedszonen: Minkfarmen ligger udenfor kystnærhedszonen. Kystnærhedszonen er en 3 km bred bufferzone, som skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, der ikke er afhængige af kystnærhed for at de danske kyster bevares som åbne kyststrækninger jf. planloven kapitel 5a. Kystnærhedszonen er dog en planlægningszone for kommunen og ikke en forbudszone, hvorfor den almindelige landbrugsmæssige drift kan fortsætte som hidtil. (Planloven kap 2a)

Sø- og Å-beskyttelseslinjen: Minkfarmen ligger udenfor sø- og å-beskyttelseslinjen. Beskyttelseslinjen har til formål at sikre udpegede vandløb og søer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv. Sø- og å-beskyttelseslinjen er en 150 meter bred bufferzone omkring vandløb og søer over 3 ha, indenfor hvilke, der ikke må ske ændringer i terræn, beplantning o.l. (Naturbeskyttelsesloven § 16). Der er ikke å-beskyttelseslinje langs Dride Å.

Skovbyggelinjen: Minkfarmen ligger udenfor skovbyggelinjen. Skovbyggelinjen har til formål at sikre skovens værdi som landskabselement samt opretholde skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet. Skovbyggelinjen er en 300 meter bufferzone omkring skovene, hvor der er forbud mod at bygge. (Naturbeskyttelsesloven § 17)

Strand- og klitbeskyttelseslinjen: Minkfarmen ligger udenfor strand-beskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen har til formål at sikre den truede og begrænsede naturressource, som de åbne kyster er. Landbruget kan, bortset fra tilplantning med juletræer, energiafgrøder o. lign., dyrke landbrugsarealerne som hidtil. Landbrugsbyggeri indenfor beskyttelseslinjen, som er erhvervsmæssigt nødvendigt, kan opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger uden at der søges dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. (Naturbeskyttelsesloven § 15)

Kirkebyggelinjen: Minkfarmen ligger udenfor Kirkebyggelinjen. Kirkebyggelinjens formål er at beskytte kirker, der ligger åbent i landskabet. Kirkebyggelinjen er på 300 m målt fra kirkebygningen. Inden for byggelinjen må der ikke opføres bebyggelse på over 8,5 m. Kommunen kan i særlige tilfælde dispensere fra byggelinjen.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbrugets anlæg overholder de generelle afstandskrav jf. § 8 i *lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug samt pelsdyrbekendtgørelsens § 3 stk. 2*, og at det desuden ligger udenfor fredninger og beskyttelseslinjer.

Afstandskravet til nabobeboelse og byzone efter Husdyrlovens § 6 samt *pelsdyrbekendtgørelsens § 3 stk. 2* er jf. tabel 1 overholdt.

Lemvig Kommune har under sagens behandling konstateret, at der sker væsentlige terrænreguleringer i forbindelse med gennemførelse af projektet. Det lavere liggende område syd for det eksisterende anlæg terrænreguleres, således at det når samme kote som det eksisterende anlæg.

For at belyse, om denne væsentlige terrænregulering har en væsentlig virkning på de landskabelige forhold, har Lemvig Kommune anmodet om en visualisering af projektet. Visualiseringen fremgår af bilag 7.

På baggrund af visualiseringen er det Lemvig Kommunes vurdering, at det søgte projekt ikke udgår en væsentlig landskabspåvirkning. Minkfarmen træder tydeligst frem i landskabet set fra øst mod vest fra Rødemøllevej, hvor det faldende terræn omkring Dride Å blotlægger farmen. Denne påvirkning vurderes ikke at være væsentlig, da byggeriet er lavt og omsluttet af beplantning. Ydermere medfører projektet ikke, at indsigtskiler til særlige landskabs- eller kulturelementer påvirkes (indsigt til hav, fjorde eller søer, kirker, oldtidsminder, særlige bygningsværker, med videre).

Set fra vest mod øst udgør projektet ikke en særlig landskabspåvirkning, det lave byggeri dæmpes af den omkransende bevoksning og falder ind i det omkringliggende landskab.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at hele minkfarmens produktions- og opbevaringsanlæg (alle bygninger og faste anlæg) fjernes ved produktionsophør, dels for at eliminere anlæggets landskabelige påvirkning, og dels for at forebygge risikoen for tilhold af skadedyr på anlægget.

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Hallerne er åbne 2 & 4-rækkede. Halmen der gives på redekasserne, falder under burene, efterhånden som minkene bruger det. Denne halm opsamler en stor del af urinen og reducerer ammoniaktabet.

Hallerne på den nuværende farm er monteret med gødningsrender med en bredde på 35 cm som er 3 cm bredere end kravet til nye render i Vejledning om Pelsdyrfarme fra 25. marts 2004. Den nye hal monteres med render på 36,5 cm. På baggrund af økonomiske kalkuler og BAT-krav er der valgt 2 x ugentlig manuel tømning på den eksisterende farm, hvor det viser en omkostning 52 kr. pr. kg reduceret kvælstof, samt den lavest mulige ammoniakfordampning, jævnfør VERA-test (se nærmere i bilag 8).

Der anvendes ikke kunstig lys i minkproduktionen, bortset fra en kort periode fra medio marts til medio april, hvor der kan forekomme kunstig lys ved at "forlænge" dagen 2 - 3 timer.

På hele farmen fodres der med foder der har et maksimalt proteinindhold på 31 % af OE i uge 30-47.

Der muges ud i alle gødningsrender to gange om ugen.

Halm tildeles ad libitum.

Gødningsrendernes bredde er 35 cm i de ældste haller og 36,5 cm i de nyeste haller.

Gyllebeholderen er etableret med teltoverdækning.

Ammoniakemissionsniveauet pr. årstæve er 0,98 kg N for eksisterende haller og 0,94 kg N/år for nye haller.

Det projekterede er dermed i overensstemmelse med BAT, jævnfør Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser NMKN 131-00102 og NMK 131-00140.

Virkemidlerne fastholdes som vilkår i godkendelsen.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at minkproduktionen på ejendommen lever op til BAT.

Egenkontrol

Der stilles vilkår til egenkontrol, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 13.

Disse vilkår har til hensigt at sikre løbende fokus på ejendommens miljøpræstation og at tilvejebringe dokumentation for at vilkår om fodring og produktionsstørrelse er overholdt.

3.3. Energi- og vandforbrug

Energiforbrug og energibesparende tiltag

Det forventes, at der i stuehuset bruges 4.500 kWh/år. Minkfarm vurderes at bruge i alt 10.000 kWh/år til cirkulationsvand og gyllepumper. Udvidelsen forventes kun at betyde en mindre stigning i elforbruget til ca. 12.500 kWh pr. år.

Dieselforbruget udgør i nudriften ca. 1.500 liter pr. år (ca. 0,5 liter pr. årstæve). Forbruget forventes at stige med 1.000 liter om året til 2.500 liter pr. år. Diesel bruges på farmen til fodermaskiner og minilæsser. Hertil kommer fyringsolie til opvarmning af cirkulationsvand. Dette er kun brug i frostperioder, og opvarmer vandet til ca. 4 grader. Årsforbruget kendes ikke pt., men er naturligvis meget afhængig af vinteren. I december 2010 og januar 2011 er brugt op til 2.000 liter på en måned i de koldeste perioder.

Hovedparten af vandforbruget er drikkevand til minkene. Hertil kommer vand til daglig rengøring af fodersilo og årlig rengøring af farmen.

Vandsystemet er af cirkulationstypen, hvor der holdes et konstant tryk på ventilerne. Systemet giver også mulighed for at opvarme vandet i frostperioder, således at dyrene er sikret vandforsyning i disse perioder. Vandet opvarmes med olieforbrænding i frostperioder.

Energiforbruget er generelt lavt som følge af naturlig ventilation og en stor grad af naturlig belysning på farmen. Vandsystemet er sikret mod frostsprængninger.

Vandforbrug og vandbesparende tiltag

Der er egen drikkevandsboring på ejendommen, hvorfor vandforbruget ikke er registreret. Det vurderes, at rengøring af halterne udgør ca. 150 m³ pr. år. Rengøring af siloer ca. 50 m³ om året og 1.250 m³ til minkproduktionen, hvoraf en stor del opsamles i renderne. Vandforbrug til stuehuset er ca. 100 m³. Udvidelsen vil betyde en stigning i vandforbruget på ca. 750 m³ pr. år.

Alle vandventiler på farmen er af ny type, hvor vandspildet er reduceret til et minimum. Ved brug af disse nye vandventiler og

tilsyn med dem, kan vandforbruget reduceres, så der kan regnes med 0,4 m³ pr. årstæve.

Stigningen i energi- og vandforbrug følger den procentuelle stigning i antal minktæver. Da vandforbruget i nudriften ikke er kendt, og derfor er anslået ud fra normtal, vil der pga. installation af en ny type vandventil ske en reducere i vandforbruget.

Minkfarmen vurderes som helhed at leve op til BAT for vand- og energiforbrug.

3.4. Gener

3.4.1. Lugt

Lugtgenerafstandene til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkelt bolig er beregnet i den digitale ansøgning.

Lemvig Kommune har udført scenarieberegning og foretaget lugtberegning på baggrund af det opdaterede faglige grundlag for lugt fra minkfarme, som er indført i det digitale ansøgnings-system i sommeren 2016. Herved er det søgte vurderet ud fra skærpede geneafstande i forhold til den oprindelige ansøgning.

Lemvig Kommune konstaterer, at det søgte projekt fortsat overholder lugtgenerafstandene til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone. De nærmeste beboelser, Grønkærvej 14 og Grønkærvej 11 er udpeget hhv. cirka 258 meter og 271 meter fra centrum af farmen. Lugtgenerafstanden er 246 meter.

Da Lemvig Kommune konstaterer, at lugtgenerafstandene er overholdt, samt at der i øvrigt ikke er forhold ved det søgte projekt, som giver anledning til at forvente et større lugtbidrag end normalt fra en produktion af den søgte stoffe, vurderer Lemvig Kommune, at der ikke er grundlag for at stille særlige lugt-begrænsende vilkår i godkendelsen.

3.4.2. Støj

Der stilles vilkår for den maksimalt tilladte støjbelastning hos omkringboende i godkendelsen.

De primære støjkilder er transportere til og fra farmen og maskiner på minkfarmen. Ændringerne i støjkilderne efter udvidelsen er begrænset til de få ekstra transportere med gylle og halm og lidt længere daglig kørsel med fodermaskinen på minkfarmen.

Der vurderes ikke at være støjkilder på ejendommen ved almindelig daglig drift i øvrigt, som vil medføre væsentlige støjgener for omkringboende.

Skulle der mod forventning indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyr-

bruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag.

3.4.3. Lys

Lyskilder fra det søgte projekt vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener for omkringboende, eller at udgøre en væsentlig forstyrrelse i landskabet. Der anvendes næsten udelukkende naturlig belysning på minkfarme af hensyn til dyrenes adfærd, og der opleves derfor generelt ikke fjernvirkninger af belysning på minkfarme.

3.4.4. Fluer og skadedyr

De forebyggende foranstaltninger ved fluebekæmpelse består hovedsagligt i at forhindre, at fluerne klækkes i gødning og sand under burene. Fluer bekæmpes efter reglerne i Pelsdyrbekendtgørelsen, hvor det fremgår, at rensning under burene sker en gang pr måned. Udover de i bekendtgørelsen med tilhørende vejledning nævnte krav til fluebekæmpelse, kontrolleres der for pupper i sandet under burene mindst 1 gang pr. år. DJF's "Retningslinier for bekæmpelse af fluer på pelsdyrfarme" fra 2009 følges.

Rotter bekæmpes gennem en aftale med godkendt firma.

Lemvig Kommune vurderer, at den beskrevne flue- og skadedyrsbekæmpelse er tilstrækkelig til, at fluer og skadedyr ikke medfører væsentlige gener for omgivelserne.

3.4.5. Støv

Støvgener forekommer primært inde i hallerne i forbindelse med udlægning af halm på redekasserne. Der vil dog være tale om en lokal støvgene.

Støvgener fra farmen vurderes ikke at være væsentlige. Der stilles ikke skærpende vilkår om begrænsning af støv fra ejendommen.

Det anbefales at udvise god landmandspraksis ved at transporter foregår ved hensynsfuld kørsel og at aktiviteter på bedriften planlægges så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.6. Transport

I perioden december til februar leveres foder til farmen hver anden dag. I marts måned typisk 4 - 5 gange pr. uge og i perioden marts til november leveres der foder hver dag. Antallet af fodertransporter ændres ikke med udvidelsen. Antallet af leveringer og tidspunktet planlægges af fodercentralen.

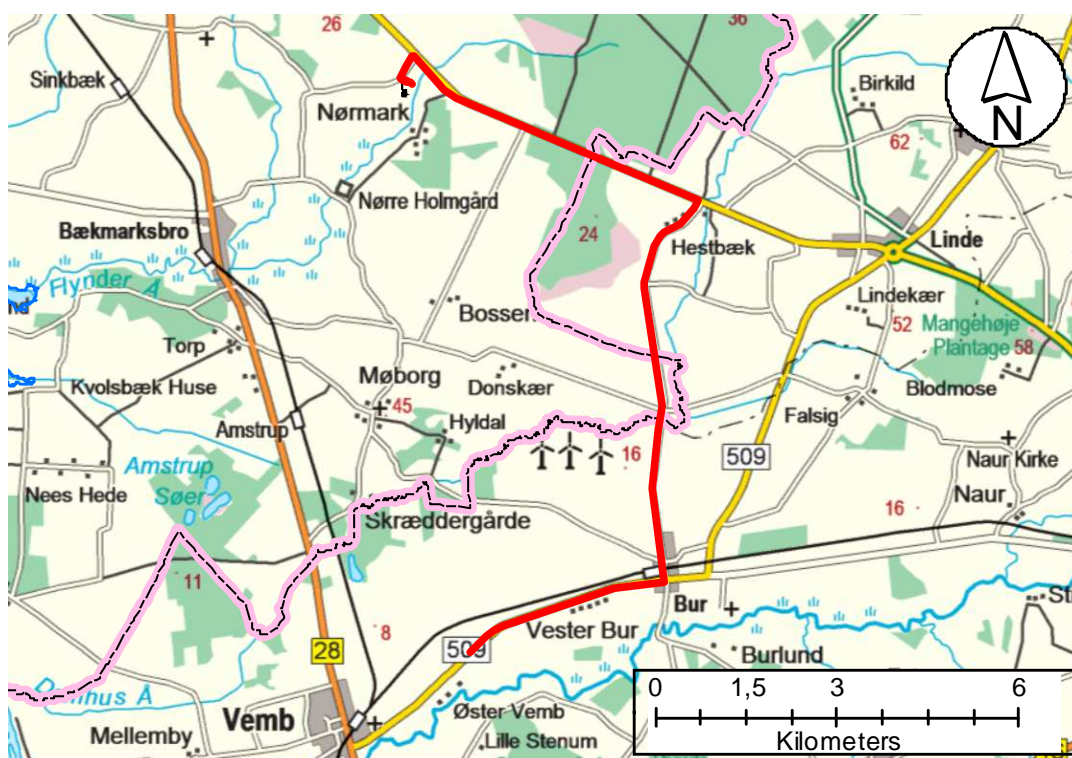
Halm til farmen transporteres i forbindelse med høstperioden. Antallet af transporter øges i forhold til tæveantallet. Halmforbruget er ca. 10 kg/årstæve eller ca. 50 tons efter udvidelsen (nudrift ca. 30 tons). Foruden halmen kan der bruges høvlspåner som strøelse.

Gylletanken ligger øst for farmen. Under normale forhold undgås der transport med gylle i weekender. Udvidelsen betyder ekstra transport af ca. 800 tons gylle, svarende til ca. 30 læs. Der transporteres gylle i lastbil til gyllemodtageren. Nedenstående kort over gylletransport fra Grønkærvej 7 til gyllemodtager viser transportruten indtegnet med rød.

Tablet: Transporter til og fra Grønkærvej 7

Art	Nudrift	Ansøgt drift
	Antal transporter	
Foder	300	300
Gyllekørsel m. lastbil	45	75
Afhentning af kroppe til pelseri	25	25
Afhentning af døde mink(DAKA)	3	3
Fyringsolie/brændstof	4	6
Affald (Lemvig Renovation)	Efter behov	Efter behov
I alt	377	409

Gylletransport fra Grønkærvej 7 til gyllemodtager (markeret med rød linje)

Antallet og typerne af transportere til og fra ejendommen vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra en minkfarm af denne størrelse.

Der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

Kommunen vurderer, at den anførte transportvej for gylle til gyllemodtager medfører forholdsvis få gener for områdets beboere, idet der ikke køres gennem nogen større landsbyer.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Vask af fodersilo, rekvisitter mv. medfører et vandforbrug på ca. 50 m³ pr. år. Vaskevandet opsamles fra de befæstede arealer ved fodersilo og føres til gyllebeholder. Minkhallerne vaskes normalt en gang årligt og dette vaskevand opsamles ikke jf. beskrivelsen i Vejledning om Pelsdyrfarme, hvor der er angivet en mængde på 20 liter pr. m², svarende til ca. 50 liter pr. årstæve.

Fra stuehus, værkstedet og velfærdsrum er der tilslutning til septiktank og nedslivningsanlæg fra 2007. Fra septiktanken le-

des spildevandet hen til tilladt nedsivningsanlæg sydøst for indhakked ved den eksisterende farm.

Regnvand fra tagfladerne nedsives i jorden mellem minkhallerne.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af spildevand er tilfredsstillende under forudsætning af, at ejendommen overholder de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, mv.

3.5.2. Husdyrgødning og foder

På ejendommen er der en gyllebeholder på 2.018 m³ til gylle og spildevand fra fodersiloen.

2011-normtallet for gylle er 0,62 m³ pr. årstæve. Mængder på mellem 0,3 og 0,4 m³ pr. årstæve kan dog erfaringsmæssigt forekomme.

I gødningsregnskabet for de seneste tre år på Grønkærvej 7 har det hvert år været nødvendigt at nedjustere den producerede gyllemængde med 1.000 m³ som en konsekvens af, at normtallet for gødningsproduktionen er overestimeret i forhold til driften af Grønkærvej 7. Den reelle gylleproduktion har i de tre år varieret mellem 0,31 og 0,34 m³/årstæve.

Gyllen udbringes efter gældende regler af modtageren af gyllen.

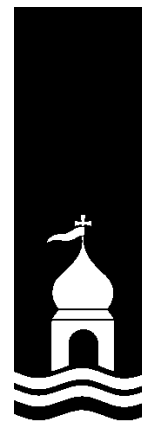
Opbevaring af flydende husdyrgødning

Kapacitetsberegning gyllebeholder 2.018 m³:

	Fordeling	m3/mdr.	Udkørsel	Ultimo
April	3,50	77	2.000	77
Maj	4,00	88	165	0
Juni	9,00	198		198
Juli	15,00	330		528
August	15,00	330		858
September	15,00	330		1.188
Oktober	15,00	330		1.518
November	9,00	198		1.716
December	4,00	88		1.804
Januar	3,50	77		1.881
Februar	3,50	77		1.958
Marts	3,50	77	35	2.000
	100,00	2.200	2.200	
Antal tæver	5.000,00	Ab dyr	max. Mænage	2.000
Normtal	0,40	2.000		18
Ekstra vand		200	Regn- og vaskevand	
Samlet mængde		2.200		

Forudsætningen med 0,4 m³ gylle pr. årstæve er her valgt, her til lægges det opsamlede vand fra befæstede arealer og vand til rengøring af fodersilo.

Gylletanken er fra 2003 og skal derfor i 2013 gennem den 10-årige beholderkontrol. I den elektroniske ansøgningen indgår hele gødningsmængden som gylle, idet normtallene indregner den opsamlede kvælstof i halmen, som hørende til gyllen.

Opbevaring af fast gødning

Der er en møddingsplads på 150 m² på farmen. Pladsen bruges udelukkende til opbevaring af halm fra redekasserne. Der er afløb fra pladsen til pumpebrønd. Pumpebrønden er forsynet med dykpumpe, som pumper møddings-saften/regnvandet til gyllekælder (ca. 85 m³) under den gl. kostald. Gyllekælderen tømmes efter behov med slamsuger og indholdet flyttes til gyllebeholderen.

Foder

Foderet leveres fra Foderfabrikken Lemvig. Ejeren har således ingen direkte indflydelse på sammensætningen af foderet, herunder indholdet af protein og fosfor.

Fodermængden varierer gennem året, med det højeste forbrug fra august til november. Inden udvidelse er leverancen maksimal 4.000 kg/dag og opbevares i isoleret og lukket fodersilo. Efter udvidelsen vil leverancen forventes maksimalt at være 6.250 kg/dag.

BAT

I branchen arbejdes der på at sænke indholdet af protein i foderet, og dermed reducere kvælstof i både husdyrgødning og som ammoniakfordampning. Planer og analyser fra Foderfabrikken Lemvig i 2010 viser, at proteinindholdet i perioden uge 30 - 47 er under 32 pct. af energien, hvilket er kravet i Flexmodellen. Dokumentation for proteinindholdet findes på www.danskpelsdyrfoder.dk under Foderkontrol / Foderfabrikken Lemvig.

Der opstår ingen støvgener ved foderopbevaring, da minkfoder er vådfoder.

Ud fra en forudsætning om, at der produceres maksimalt 0,4 m³/årstæve, er det Lemvig Kommunes vurdering, at der er tilstrækkeligt opbevaringskapacitet på ejendommen. Som led i projektet overdækkes gyllebeholderen, hvorved regnvand ikke tilføres.

Lemvig Kommune vurderer, at den beregnede opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på cirka 11 måneder er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Der stilles vilkår om, at der skal være minimum 9 måneders opbevaringskapacitet for at forebygge en situation med manglende opbevaringskapacitet. Den nødvendige opbevaringskapacitet kan så eksempelvis findes via gylleoverførselsaftaler.

Kommunen stiller krav om, at fast husdyrgødning skal opbevares overdækket på møddingspladsen eller køres direkte ud i marken.

Det er ved tilsyn i 2013 konstateret, at der er etableret telt-overdækning på gyllebeholderen.

Under forudsætning af, at ejendommens møddingsplads er etableret i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning af møddingspladser og at Pelsdyrbekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4 overholdes, vurderes det beskrevet at sikre tilfredsstillende mod risikoen for miljøforurening fra foder og husdyrgødning.

Et proteinindhold må maksimalt 31 % i uge 30-47 anses for BAT af Lemvig Kommune, jævnfør NMKN 131-00102.

De ovenfor beskrevne principper for valg af fodermidler må derfor betegnes som de bedst tilgængelige for den aktuelle bedrift.

3.5.3. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- Brand
- Udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage m.v.
- Udslip og spild af kemikalier eller olie

Gyllebeholderen er placeret ca. 40 meter fra Dride Å på skrående terræn. Brud på gyllebeholder ved påkørsel eller materialetræthed vil med stor sandsynlighed medføre forurening af åen.

Gyllebeholderen er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om etablering af alarmsystem fordi den ligger indenfor 100 meter fra et vandløb. Terrænet fra gyllebeholder til åen falder ca. 4° og er derfor ikke umiddelbart omfattet af kravet om etablering af beholderbarriere. Lemvig Kommune vurderer at responstiden til at standse et eventuel gylleudslip vil være meget kort og at der dermed ligger en nærliggende risiko for en væsentlig forurening af Dride Å derfor vil være meget stor. Lemvig Kommune stiller, med baggrund i den konkrete risikovurdering, vilkår om at der skal etableres en gyllebarriere. For at barrieren falder ind i landskabet skal den placeres maksimalt 20 meter fra gyllebeholderen. Barrieren skal tilplantes med skærmende beplantning.

Lemvig Kommune har med denne miljøgodkendelse stillet vilkår om indretning og drift, så konsekvenser af eventuelle uheld eller driftsforstyrrelser forhindres eller eventuelt begrænses. Der er desuden udarbejdet en beredskabsplan, hvor risici og procedure i tilfælde af uheld er beskrevet. Denne er vedlagt som bilag 9.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke eventuelle forureninger forårsaget af drift, driftsforstyrrelser og uheld.

Lemvig Kommune har ved tilsyn konstateret, at beholderbarrieren er etableret i overensstemmelse med godkendelsens vilkår.

3.5.4. Affald

Døde dyr

Kroppe afleveres til pelsriet, der sørger for bortskaffelse til destruktion. Døde dyr fryses ned til senere pelsning eller leveres til destruktion i løbet af året eller i forbindelse med pelsningen.

Fast affald

Al fast affald samles og leveres til genbrugsplads via Lemvig Renovation. Brugte kanyler samt tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afhentes af godkendt modtager.

Olie og kemikalieaffald

Der er begrænsede mængder olie- og kemikalieaffald. Servicefirmaerne tager spildolie med retur ved service af det rullende inventar. Skulle der blive opbevaring af olie- og kemikalieaffald vil det blive opbevaret på fast plads uden afløb.

	EAK-kode	Mængder pr år
Lysstofrør & elsparepærer	20 01 21	0-25 stk.
Spraydåser	16 05 04	0-10 stk.
Spildolie	13 02 08	<i>Rullende materiel serviceres på eksternt værksted</i> 0-100 l
Oliefiltre	16 01 07	0-5 kg
Batterier – alle typer	20 01 33	0-25 kg
Pesticidrester	20 01 19	0-5 kg
Pap	15 01 01	0 - 100 kg
Papir	15 01 01	0 - 500 kg
Jern og metal	02 01 10	0 - 300 kg
Olietromler – tomme	15 01 04	0 - 2 stk.
Olietanke – tomme	15 01 04	0 stk.
Tomme sække af plast	15 01 02	0-10 kg
Plast (afdækning m.v. skal være rysterent og bundtet i håndterbare bundter)	15 01 02	0 - 25 kg
Paller	15 01 03	0 - 10 stk.
Malet og/eller lakeret træ	17 02 01	0 - 25 kg
Døde dyr	02 01 02	1.000 – 1.500 kg
Asbestplader stablet på paller	17 06 05	0- 50 kg
Nylonsnor fra halm	17 02 03	0-100 kg
Tomme sække af papir fra foder o.l.	15 01 01	0-50 kg
Tomme medicinglas	15 01 07	0 -2 kg

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at opbevaring af affald skal ske på forsvarlig vis. Ved overholdelse af vilkår, vurderes affaldshåndteringen på ejendommen at være tilfredsstillende.

Husdyrbruget har en aftale om fast afhentning af erhvervsaffald, hvilket fastholdes ved vilkår. For at sikre miljømæssig forsvarlig opbevaring af farligt affald, herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald, stilles der vilkår til dette. Der er endvidere stillet vilkår til opbevaring af klinisk risikoaffald.

Lemvig Kommune vurderer, med de stillede vilkår, at affald opbevares og håndteres forsvarligt på ejendommen.

Vilkår for opbevaring af affald tager udgangspunkt i Lemvig Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald 2012. Affaldsregulativet findes på hjemmesiden

<http://www.nomi.dk/nomi/Publikationer/Regulativer.aspx>.

Lemvig Kommune vurderer, at oplag af affaldsfraktioner generelt bør opbevares under tag, beskyttet fra vind og vejr. Det anbefales samtidigt, at de enkelte affaldsfraktioner har deres egen faste oplagsplads, som udgangspunkt for faste og forsvarlige driftsprocedurer for affaldshåndteringen.

3.5.5. Råvarer og hjælpestoffer

Der findes på godkendelsestidspunktet to stk. olietanke på ejendommen:

Tank 1: Nedgravet fra 2009 på 1.500 l. til fyringsolie. Placeret øst for stuehuset.

Tank 2: Overjordisk fra 1997 på 1.200 liter til dieselolie. Placeret til højre for porten i den østlige ende af maskinhuset.

Placering af den overjordiske olietank er fornuftig og giver ingen anledning til bemærkninger.

Olietankene må ikke flyttes uden forudgående anmeldelse. Ved etablering af nye olietanke på ejendommen, skal Lemvig Kommune informeres om dette 4 uger inden etablering.

Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand og grundvand.

3.6. Ammoniaktab - generelt

Det generelle ammoniakreduktionskrav for mink er 30 %, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 1. ad a, Tabel 2.

Det fremgår af skema 84 796, at det generelle ammoniakkrav er opfyldt med 2.503 kg N/år.

3.7. Ammoniakpåvirkning af natur

Her vurderes om emissionen af ammoniak fra anlægget, vil være i en sådan mængde, at projektet tilføjer eventuelle nærliggende naturområder næringsstoffer, så disse vil gro til i næringskrævende vegetation.

I www.husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget på 4.828 kg N/år. Den samlede emission fra anlægget reduceres beregningsmæssigt fra 5.095 kg N/år i nudrift. Den samlede reduktion i ammoniakfordampning skyldes, at en række ammoniakreducerende tiltag i ansøgt drift, som er ud over de generelle lovkrav i Pelsdyrbekendtgørelsen; hyppig udmugning, halm ad libitum, reguleret fodring og bredere gødningsrender i de nye haller. Depositionen af ammoniak omkring farmen forøges dog på områder, som ligger tæt på de nye haller.

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 2.

Kategori 1 natur – ammoniakfølsom natur i N2000 områder

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000 - områder.

Anlægget ligger 1.450 meter sydøst for det nærmeste Kategori 1-natur, som er et hedeområde i Habitatområde 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 0,7 kg N/ha/år. Lemvig Kommune har herved konstateret, at der ikke er andre husdyrbrug i nærheden af heden, som udløser skærpet ammoniakdepositionskrav, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Den totale ammoniakdeposition på heden fra det søgte projekt er 0,0 kg N/ha/år og afskæringskriteriet konstateres overholdt.

Kategori 2 natur – større § 3 områder

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrloven.

Anlægget ligger cirka 480 meter nordvest for nærmeste Kategori 2-natur, som er et sammenhængende hedeareal på cirka 14 ha.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition på heden er beregnet til 0,2 kg N/ha/år og afskæringskriteriet konstateres overholdt.

Kategori 3 natur – moser, heder og overdrev

Kategori 3-natur er heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition, og hvad det nødvendige krav til maksimal deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Vest for farmen løber Dride Å, der omgives af et større sammenhængende naturområde, som består af eng- og mosearealer der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Tilstandsændringer af natur omfattet af § 3 i NBL

Jævnfør Natur- og Miljøklagenævnets udtalelse i afgørelse NMK-132-00699, citeret herunder, må kommunen som udgangspunkt ikke godkende projekter, som indebærer, at der sker tilstandsændringer af § 3-beskyttet natur:

[...]Reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om ammoniakbeskyttelsesniveauet for kategori 3-natur må dog efter nævnets opfattelse forstås og administreres i lyset af reglerne i naturbeskyttelseslovens § 3 og § 65, stk. 3, og den hertil knyttede praksis. Det må således antages, at det ikke har været hensigten med ammoniakbeskyttelsesniveauet for kategori 3-natur at give kommunerne adgang til at godkende ansøgninger efter husdyrbrugloven om projekter, hvis realisering vil medføre ændringer i tilstanden af naturtyper, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og dermed forudsætter dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, jf. § 3.[...]

Før Lemvig Kommune tager stilling til, om der er tale om et naturområde med særlig regional/lokal naturinteresse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. 3, ad c, skal Lemvig Kommune jævnfør Natur- og Miljøklagenævnets udtalelse herover indledningsvist vurdere, om et givent projekt kan gennemføres uden risiko for tilstandsændringer af § 3-beskyttet natur.

Lemvig Kommune tolker Nævnets udtalelse herover således, at der som udgangspunkt skal meddeles afslag til et projekt, hvis det indebærer risiko for en tilstandsændring af § 3-beskyttet natur, uanset om den beskyttede natur er defineret som kategori 1-, 2- eller 3-natur, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Heraf forstås, at praksis for dispensation efter Naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, jf. § 3 som udgangspunkt skal være restriktiv. I den konkrete sag vurderes der ikke at være særlige hensyn, som kan begrunde en dispensation for tilstandsændring af § 3-beskyttet natur, da en dispensation alene vil være til gunst for ansøgers ønske om at udvide sin erhvervsvirksomhed på ejendommen.

Natur- og Miljøklagenævnet udtaler i afgørelsen NMK-132-00047:

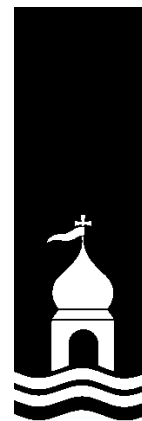
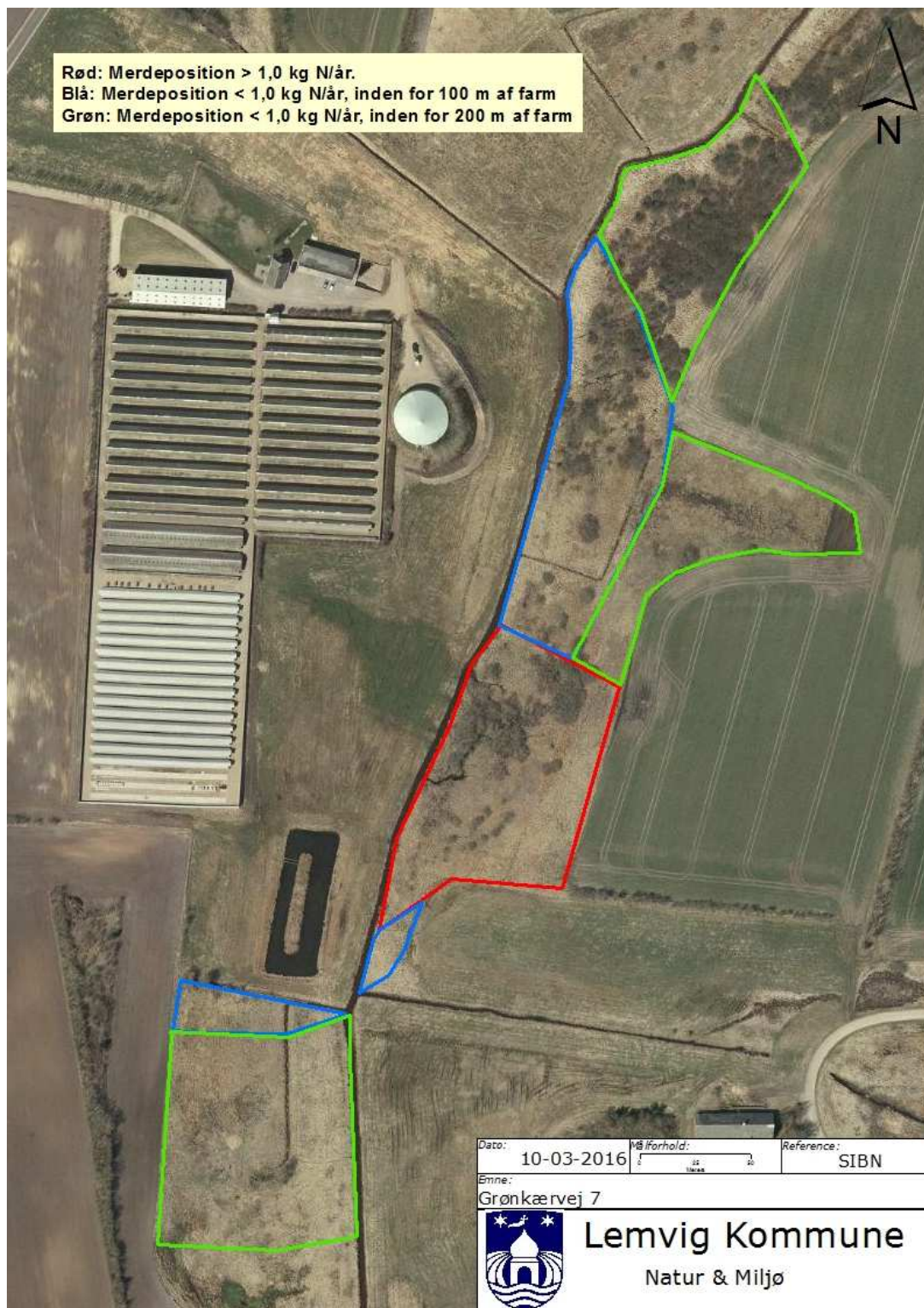
Ammoniakdeposition på områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

Ved vurderingen af, om udvidelse af et husdyrbrug kan føre til tilstandsforandringer i et nærliggende § 3 område, må der efter Natur- og Miljøklagenævnets opfattelse tages udgangspunkt i, om det ansøgte vil indebære en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år. I givet fald vil det ansøgte efter den tilgængelige viden ikke medføre nogen tilstandsændring, uanset hvilken tilførsel der sker samlet set til området på ansøgningstidspunktet.

Hvis der vil være en mertilførsel på mere end 1 kg N/ha/år forbundet med det ansøgte, må kommunen vurdere, om denne mertilførsel kan medføre tilstandsændringer. Vurderingen må ske under hensyn til områdets tilstand, viden om andre kilder til kvælstoftilførsel til området og oplysninger om baggrundsdepositionen i kommunen. Hvis der ikke foreligger tilstrækkelige og opdaterede oplysninger om områdets tilstand, må dette efter nævnets opfattelse besigtiges af kommunen.

På baggrund af nævnets udtalelse har Lemvig Kommune ved scenarieberegning 91 763, afgrænset et område, hvor merdepositionen potentielt overstiger 1,0 kg N/ha/år, se nedenstående kortudsnit. I bilag 4 ses kort fra husdyrgodkendelse.dk med ammoniakberegningresultater. Totaldepositionen fra minkfarmen udgør op til 8,9 kg N/ha/år inden for det område, hvor merdepositionen overstiger 1 kg N/ha/år.

Naturbesigtigelse og -vurdering

Lemvig Kommune har ved sagens behandling besøgt området og udtaler:

Den sydlige del af mosen er besøgt den 8. juni 2016. Arealet afgræsses og vurderes at være i god tilstand. Det røde område er besøgt og vurderes som et surt og fugtigt krat med en tå-

legrænse på 10-15 kg. Det er strukturmæssigt meget flot og på en bund af tørvemosejord findes mange gode stjernearter. Baggrundsbelastningen på stedet er 14,6 kilo N/ha/år. Arealet afgræsses og det har en positiv effekt på vegetationen og giver en mere dynamisk naturtype. Langtidseffekten af den øgede deposition fra minkfarmen og den positive effekt af naturplejen kan endnu ikke vurderes. Det vurderes, at merdeposition på maksimalt 2,7 kg N/ha/år ikke vil ændre tilstanden af mosen, da der samtidig sker en pleje af naturen.

Lemvig Kommune har besøgt området i 2013, før end naturplejen blev iværksat. Det blev da konkluderet:

Det vurderes, at der ved merdepositioner mindre end 1 kg ikke kan registreres en tilstandsændring for mosen. Mosen er i god tilstand med stor artsrigdom og mange positivarter for naturtypen. Undertyperne er hængesæk og fattigkær.

Det vurderes, at merdepositioner over 1 kg, sammen med den eksisterende deposition fra minkfarmen og baggrundsdepositionen, sammenlagt giver en totaldeposition, der langt overstiger naturtypens tålegrænse og dermed påvirker naturtypen negativt.

Tålegrænsen for området overskrides som følge af det søgte projekt, da totaldepositionen fra minkfarmen lagt sammen med baggrundsbelastningen er op til 23,5 kg N/ha/år.

Det vil, som følge af overskridelsen af tålegrænsen, med stor sikkerhed medføre en tilstandsændring, hvis naturplejen, som er iværksat efter besigtigelsen i 2013, ophører. Det ligger dog uden for Husdyrgodkendelsesloven at regulere denne aktivitet. Det er samtidig Lemvig Kommune vurdering, at projektet ikke vil medføre en tilstandsændring i det tilfælde at den nuværende naturpleje fortsætter.

Fastsættelse af vilkår til at forebygge tilstandsændringer

Da Lemvig Kommune som tidligere nævnt ikke har hjemmel i Husdyrgodkendelsesloven til at regulere naturplejen, har Lemvig Kommune og ansøger i stedet foretaget en nærmere vurdering af, hvilket omfang produktionen på minkfarmen kan have uden at medføre en tilstandsændring.

Ansøger har tilpasset størrelsen af minkproduktionen på farmen i fiktivt skema 91 799. Dette fiktive skema er oprettet på baggrund af skema 84 796. Ammoniakdepositionsberegningerne i skema 91 799 viser, at et dyrehold på 4.670 minktæver, som huses som anført i vilkår 2 og i bilag 3 medfører, at merdepositionen intet sted på kategori 3-naturen omkring farmen, over-

stiger 1 kg N/ha/år. Ruhederne er vurderet at være ringe vegetation (Rv) for oplandet og blandet lysåben natur med lav bevoksning (Bn) for naturen, jf. naturpixibogen, [http://www2.mst.dk/Wiki/GetFile.aspx?File=/Faglige dokumenter/Naturpixibog06032007.pdf](http://www2.mst.dk/Wiki/GetFile.aspx?File=/Faglige_dokumenter/Naturpixibog06032007.pdf).

På den baggrund stiller Lemvig Kommune vilkår om, at dyreholdets størrelse på farmen skal reduceres til 4.670 minktæver og at minkene skal huses som anført i fiktivt skema 91 799 i tilfælde af, at naturplejen ophører eller ændres væsentligt. Det er Lemvig Kommune, der som tilsynsmyndighed afgør, om en ændring i naturpleje er væsentlig.

Hvis naturplejen ophører i en periode og herefter genoptages i overensstemmelse med naturplejeplanen, kan der herefter indsættes minktæver i alle haller, dog forudsat at der ikke er indtrådt kontinuitetsbrud, jævnfør godkendelsens afsnit 2.2, som refererer til Husdyrlovens § 33, stk. 3.

Den nuværende naturpleje er beskrevet i bilag 2.

Udskrift af skema 91 763 findes på Lemvig Kommunes sag 09.17.17P19.

Lemvig Kommune har herved vurderet den omkringliggende natur i relation til Naturbeskyttelseslovens (NBL) § 3, og fastsat vilkår som har til formål at forebygge tilstandsændringer.

Forholdet til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. 3, ad c

Det i NBL-vurderingen fastsatte afskæringskriterium på 1 kg N/ha/år er identisk med det vejledende afskæringskriterium for kategori 3-natur, og således ikke kan skærpes ved en vurdering efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. 3, ad c.

Det ligger implicit i vurderingen efter NBL § 3, at projektet med vilkår forebygger tilstandsændringer af kategori 3-natur, samt at der i øvrigt er tale om kategori 3-natur med høj naturkvalitet, i henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. 3, ad c, punkt 3.

Øvrig natur

Farmen ligger mindre end 10 meter fra en § 3-eng mod øst. Engen er vejledende udpeget som omfattet af § 3 af Lemvig Kommune i august 2011. Lemvig Kommune har besøgt engen i april 2013. Engen er tidligere tilført husdyrgødning og er før dette afgræsset. Det er oplyst af ejer, at engen fremadrettet igen ønskes afgræsset af kvæg. Merdepositionen er beregnet til 8,3 kg N/ha/år og totaldepositionen 36,8 kg N/ha/år.

På baggrund af Lemvig Kommunes naturvurdering vurderes mer- og totaldepositionen på § 3-engen umiddelbart øst for farmen ikke i sig selv at medføre tilstandsændringer på engen. Vurderingen baseres på, at engen tilføres betydelige mængder ammoniak fra den nuværende produktion, samt at tidligere gødskning med husdyrgødning har medført at engens biodiversitet er begrænset til kvælstofelskende vækster. En eventuel afgræsning af engen forventes at få en gunstig effekt på engens naturtilstand med et mere varieret planteliv til følge.

Farmen ligger cirka 75 meter nord for et større moseområde. Dette moseområde vurderes ikke at blive påvirket i en grad der medfører en tilstandsændring, da merdepositionen er 0,4 kg N/ha/år, og kun udgør en mindre del af baggrundsbelastningen på 14,6 kg N/ha/år.

Habitatvurdering og Bilag IV-arter

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder.

4. Påvirkning af Natura-2000 områder (habitatvurdering)

Minkfarmen ligger cirka 1.450 m syd og 2.100 m vest for Habitatområdet nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage.

Natura 2000-område 224 udgør et samlet areal på 563 ha og består af Habitatområde 224.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde 224 er bl.a. tør og våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og brunvandet sø samt arterne bæklampret og odder. Truslerne for hedearealer, tidvis våd eng og hængesæk er næringsstofbelastning, fragmentering, invasive arter og tilgroning.

Arterne bæklampret og odder er begge følsomme overfor forstyrrelser og afhængige af god biologisk vandløbskvalitet.

Projektet vurderes på grund af afstanden til Natura 2000-område 224 ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Det er herunder konstateret, at ammoniakemissionen fra anlægget ikke udgør en væsentlig påvirkning af følsomme naturtyper i Klosterheden.

På baggrund af denne vurdering vil der ikke blive lavet en videre konsekvensvurdering for projektets påvirkning af Natura 2000-område 224 for så vidt angår ammoniakfordampning fra projektet. Der foretages særskilt vurdering af påvirkningen af Bilag IV-arter i næste afsnit.

5. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Minkfarmen på Grønkærvej 7 drives uden udbringningsarealer og husdyrgødning overføres til anden landbrugsbedrift. Påvirkning af bilag IV-arter i tilknytning til anvendelse af udbringningsarealerne skal vurderes i forbindelse med eventuel miljøgodkendelse af modtagerens udbringningsarealer.

Bilag IV-arter

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt kommunens øvrige kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen.

Det drejer sig om damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse.

Odder, damflagermus, vandflagermus og troldflagermus er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Flagermus: Der er ikke et væsentligt potentielt fødegrundlag for de insektædende flagermus på selve ejendommen.

Dride Å med de omkringliggende naturarealer og spredte større bevoksninger både mod nord og syd er potentielt leve- og rastemråde for flagermus. Klosterhede Plantage mod nord udgør et potentielt og sandsynligt leve- og rastested for flagermus.

Projektet indebærer ikke at der fældes gamle løvtræer eller nedrives bygninger og det vurderes at projektet ikke vil forstyrre flagermus i området

Birkemus: Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Naturplejen på naturarealet ved Grønkærvej 7 kan aktuelt påvirke birkemusen, da mosen er potentielt yngle- og rastested på birkemusen. Mosen udgør formentlig en udmærket biotop til birkemusen, der godt kan lide at have adgang til både vand, eng og hegn og skov, altså områder med meget varierende natur. Det aktuelle projekt vil formentlig ikke skade evt. bestande af birkemus i området, da der er tilstrækkelig med naturarealer omkring det område, hvor der nu er etableret afgræsning.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland. Odderen knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder med et højt naturindhold. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især i søer og moser med store rørskovsområder.

Odderen forekommer sandsynligvis i Dride Å. Projektet indebærer ingen forstyrrelser af vandløbet og odderen vil derfor ikke blive truet af projektet.

Spidssnudet frø: Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden

fisk. Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelsens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Der er formentlig spidssnudet frø i området, da der er en del små søer og våde områder i nærheden. Ingen af områderne udtørres i forbindelse med projektet, så de spidsnuede frøer og øvrige padder i området vil ikke blive påvirket.

Strandtudse: Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødsugning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecyklus.

Strandtudsen kan forekomme i området, men påvirkes ikke, da de våde områder ikke påvirkes som følge af projektet.

Markfirben: Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Der er ikke sandsynlige potentielle levesteder for markfirbenet omkring farmen, som forstyrres af projektet.

Stor vandsalamander: Der er enkeltfund spredt over kommunen.

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på

længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands-og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

De mindre søer og våde områder omkring ejendommen kan huse stor vandsalamander. Ingen af områderne udtørres i forbindelse med projektet. Stor vandsalamander påvirkes derved ikke af projektet.

Andre dyre- og plantearter

Bæveren forekommer i Flynder Å-systemet og i Dride Å. Bæveren er fredet og kun Naturstyrelsen har myndighed til at regulere bestanden, samt fjerne og regulere bæverens dæmninger og andre aktiviteter.

Lemvig Kommune vurderer samlet set, at projektet ikke medfører forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpeging og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 188 af 26. februar 2016.

6. Indkomne hørings svar

Der er indgået hørings svar fra naboer og Danmarks Naturfredningsforening ved nabohøring af forslag til miljøgodkendelse. Herunder ses hørings svar, samt ansøgers og Lemvig Kommunes bemærkninger. Hørings svarene har ikke givet anledning til ændringer i det søgte projekt.

Hørings svar fra naboer:

Lemvig Kommune

Rådhusgade 2

7620 Lemvig

3. november 2016

Hørings svar ang. udkast til miljøgodkendelse af minkfarmen på Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro

Vi fremsender hermed følgende kommentarer:

Udledning

Vi er meget overraskede over, at der ikke skal ske en reduktion i antallet af dyreenheder. I NMKNs seneste afgørelse konkluderes netop at naturplejeprojektet ikke kan indgå i vurderingen af påvirkningen på naturen.

Bortfjernelse af dele af haller samt minkbure som ligger for tæt på mosen

Såfremt Lemvig kommune for 3. gang vælger at godkende ansøgning om udvidelse bør der stilles krav om bortfjernelse af de bygningsdele og minkbure som i miljøgodkendelsen ikke længere kan anvendes til minkbrug.

Beplantning

Vi mener fortsat at beplantningen er utilstrækkelig til at afskærme farmen. I visualiseringen ses beplantning som skjuler minkfarmen fuldstændigt. Vi ønsker sikkerhed for at beplantningen omkring hele farmen indenfor en nærmere fastsat årrække vil fremstå som vist på visualiseringen. Ydermere ønsker vi en beplantning med stedsegrønne træer, således at farmen hele året vil være afskærmet, hvilket langt fra er tilfældet ved den nuværende beplantning.

Den eksisterende beplantning omkring minkfarmen vurderes til en højde på 1,5 meter. Dette er efter minimum 10-12 års vækst og professionel pleje. For at kompensere for de dårlige vækstbetingelser bør der fastsættes skærpet krav til antal rækker samt afstand mellem planter.

Punktet har tidligere været fremført og da sagen er tilbage fra 2012, mener vi det for indeværende er tydeligt for alle, at den nuværende beplantning ikke er tilstrækkelig til at afskærme minkfarmen.

Med venlig hilsen

Tina Østergaard

Grønkærvej 11

Henrik Østergaard

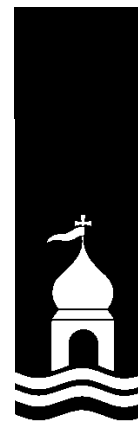
Grønkærvej 11

Charlotte Jørgensen

Grønkærvej 14

Michael Jorck Ellegaard

Grønkærvej 14

Høringssvar fra Danmarks Naturfredningsforening (DN):

Danmarks Naturfredningsforening fremsender hermed høringssvar på Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro.

Der er tale om en genbehandling af en miljøgodkendelse, der startede allerede i 2012 og to gange er blevet underkendt i Natur- og Miljøklagenævnet.

- Man kan se på luftfoto og det medsendte materiale, at de 18 2-rækkehaller allerede er bygget – har der været dyr på stald i denne del af farmen siden den første miljøgodkendelse?
- Der er ikke ændret noget i indretningen af staldene ift. gyllerender, halm, udmugning og protein i foderet. Men nu er total-emissionen lavere end mer-emissionen. Og samtidig er mer-depositionen på den nærliggende mose, højere end i de tidligere miljøgodkendelser (fra 1,9 kg N til nu 2,7 kg N)? Hvordan hænger det sammen?
- Under afsnittet om ammoniakdeposition på naturen står der, at der sættes vilkår om afgræsning. Dog er det ikke nævnt under de stillede vilkår på side 10 og frem?
- Der står, at mosen er blevet besøgt i sommeren 2016, og der er fundet mange fine arter. Men hvilke arter er der fundet? Det fremgår, at der er fin tørvemosejord, og mosen har i de to tidligere miljøgodkendelser beskrevet mosen som højmoser/fattigkær. Nu er mosen ikke registreret som dette længere – er mosen siden 2012 vokset ud af denne tilstand?

Med venlig hilsen

Therese Nissen
M.Sc. Biology
Natur- og Miljømedarbejder

.....
Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Dir.tlf.: 31 19 32 31
Tlf.: 39 17 40 00
E-mail: tgdn@dn.dk
.....

Ansøgers bemærkninger til høringssvar fra naboer og DN:

Bemærkninger til høringssvar fra naboer på Grønkærvej 11 og 14:

Det fremgår af høringssvaret at naboerne finder beplantningen omkring farmen utilstrækkelig. Det skal hertil bemærkes, at det ikke er korrekt, at den eksisterende beplantning er på 1,5 meter. Denne er ca. 5 meter høj. Den nye beplantning etableret i 2013 er på nuværende tidspunkt 1,5 meter høj men vurderes at være omkring 3-5 meter høj om 3 år i henhold til vedlagte udtalelse fra Planteskolen.

Vi har ikke yderligere bemærkninger herudover.

Bemærkninger til høringssvar fra DN:

DN under sig over at de 18 2-rækkede haller allerede er bygget og spørger til om der har været dyr på stald i denne del af farmen siden den første miljøgodkendelse. Det skal hertil bemærkes, at hallerne er opført lovligt efter meddelelse af den første miljøgodkendelse fra Lemvig Kommune. Godkendelsen blev påklaget og hjemvist til fornyet behandling. Sagen er trukket ud grundet en meget langsommelig sagsgang i klagenævnet. Da sagen ikke er endelig afgjort er dyreholdet dog fortsat lovligt.

DN ønsker en mere nøjagtig beskrivelse af naturen på baggrund af ny besigtigelse. Det kan oplyses, at alle beregningspunkter er sat i vandløbskanalen mellem vandløb og natur, dvs områder som ikke formodes at være sårbare grundet påvirkning af næringsstoffer fra vandløbet. Det er således absolut worst cast beregninger, der er foretaget. Depositionen falder jo længere inde på naturarealet der beregnes. I udgangspunktet skal beregning ske til nærmeste punkt af naturen. Omvendt kan kommunen kun stilles vilkår til § 3 arealer der vurderes at være sårbare.

Det skal i øvrigt bemærkes, at repræsentanter fra DN-Lemvig tidligere har deltaget i besigtigelsen af naturområdet og ytret sig meget positive i relation til den pleje af naturen, som finder sted. Naturplejen varetages af ansøger Karsten Olesen.

Med venlig hilsen
Susanne Østerby
Miljørådgiver

KOPENHAGEN FUR
Kopenhagen Rådgivning
AGRO FOOD PARK 15, DK-8200 ÅRHUS N
Tel +45 7213 2812
Mob +45 2795 7051
soe@kopenhagenfur.com
www.kopenhagenfur.com

Lemvig Kommunes bemærkninger til høringssvar fra naboer:

Lemvig Kommune har den 3. november 2016 modtaget dit høringssvar ved naboerhøring af forslag til miljøgodkendelse af minkfarmen på Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro.

Forslaget om godkendelse indebærer, at allerede opførte minkhaller på ejendommen retsligt lovliggøres.

Lemvig Kommune har i 2012 og 2014 meddelt miljøgodkendelser, som efterfølgende er blevet påklagede og hjemviste i Natur- og Miljøklagenævnet.

Godkendelsen i 2012 blev hjemvist på grund af en væsentlig fejl i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsystem, som resulterede i forkerte beregninger af ammoniakdeposition. Fejlen blev erkendt og rettet af Miljøstyrelsen efter at Lemvig Kommune havde truffet afgørelse i sagen.

Godkendelsen i 2014 blev hjemvist, da Natur- og Miljøklagenævnet slog fast, at den negative effekt af ammoniakudledningen fra minkfarmen ved udvidelse ikke kan imødegås med et vilkår om naturpleje, med det formål at opveje den forøgede ammoniakbelastning af naturarealet.

Siden 2014 er det pågældende naturområde blevet afgræsset. Ved besigtigelse af det konkrete område, hvor ammoniakbelastningen forøges med mere end 1 kg N/år er det i 2016 erkendt, at afgræsningen har en positiv effekt på naturtilstanden. Det konkluderes ud fra den seneste besigtigelse, at naturområdet kan tåle en merbelastning med ammoniak, hvis naturplejen fortsætter. Ophører naturplejen derimod vil arealet på grund af den øgede ammoniaktilførsel gro til, der vil ske en nedgang i biodiversitet og naturtilstanden som helhed vil forringes.

I forslaget om godkendelse anno 2016 stilles der ikke vilkår om naturpleje. Ansøger har beregnet, hvor meget dyreholdet skal reduceres, for at ammoniakbelastningen i ethvert punkt på naturområdet ikke overstiger 1 kg N/ha, hvilket er den af Natur- og Miljøklagenævnet fastsatte nedre grænse for, hvornår en merdeposition er væsentlig og kan medføre tilstandsændringer. Enhver merdeposition under 1 kg N/år kan efter Nævnets opfattelse ikke påvirke beskyttet natur.

Lemvig Kommune har kvalitetssikret ansøgers beregninger og her ud fra stillet vilkår om, at dyreholdet skal nedjusteres til et niveau, som ikke medfører en merbelastning på mere end 1 kg N/år, hvis afgræsningen ophører.

Vedr. fjernelse af haller

Der er kun praksis for at stille vilkår om nedrivning ved produktionsophør når der er tale om løsrevet byggeri, for eksempel for fritliggende gyllebeholdere. Kommunen har herudover ikke hjemmel til at påbyde nedrivning af tomme bygninger, med mindre at bygningerne udgør en væsentlig miljørisiko, eller hvis der er væsentlig risiko for at bygningen styrter sammen.

Beplantning

Pelsdyrbekendtgørelsen stiller et generelt krav om, at der skal plantes et tre-rækket læhegn omkring hele farmen. Ved tilsyn på farmen i 2015 har Lemvig Kommune konstateret, at der er etableret tre-rækket læhegn i overensstemmelse med bekendtgørelsen.

Det er korrekt, at der kan forløbe en årrække, før end beplantningen har et omfang, der kan afskærme minkfarmen fuldstændigt.

Det er ikke kommunens praksis at stille skærpede krav om beplantning omkring pelsdyrfarme. De landskabelige forhold i den konkrete sag berettiger i øvrigt ikke, at der beplantes yderligere.

Lemvig Kommune vurderer ikke, at høringssvaret giver anledning til ændringer i den endelige miljøgodkendelse.

Lemvig Kommune har også modtaget hørings svar fra Danmarks Naturfredningsforening. Dette hørings svar og Lemvig Kommunes bemærkninger fremgår af den endelige afgørelse.

Klagevejledning og klagefrist fremgår af den endelige afgørelse.

I vil modtage kopi af afgørelsen, og afgørelsen annonceres på Lemvig Kommunes hjemmeside.

Venlig hilsen

Simon Bach Nielsen
Miljøingeniør

Lemvig Kommunes bemærkninger til høringssvar fra DN:

Lemvig Kommune har den 3. november 2016 modtaget dit høringssvar ved nabohøring af forslag til miljøgodkendelse af minkfarmen på Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro.

Forslaget om godkendelse indebærer, at allerede opførte minkhaller på ejendommen retsligt lovliggøres.

Lemvig Kommune har i 2012 og 2014 meddelt miljøgodkendelser, som efterfølgende er blevet påklagede og hjemviste i Natur- og Miljøklagenævnet.

Godkendelsen i 2012 blev hjemvist på grund af en væsentlig fejl i Miljøstyrelsens digitale ansøgningsystem, som resulterede i forkerte beregninger af ammoniakdeposition. Fejlen blev erkendt og rettet af Miljøstyrelsen efter at Lemvig Kommune havde truffet afgørelse i sagen.

Godkendelsen i 2014 blev hjemvist, da Natur- og Miljøklagenævnet slog fast, at den negative effekt af ammoniakudledningen fra minkfarmen ved udvidelse ikke kan imødegås med et vilkår om naturpleje, med det formål at opveje den forøgede ammoniakbelastning af naturarealet.

Siden 2014 er det pågældende naturområde blevet afgræsset. Ved besigtigelse af det konkrete område, hvor ammoniakbelastningen forøges med mere end 1 kg N/år er det i 2016 erkendt, at afgræsningen har en positiv effekt på naturtilstanden. Det konkluderes ud fra den seneste besigtigelse, at naturområdet kan tåle en merbelastning med ammoniak, hvis naturplejen fortsætter. Ophører naturplejen derimod vil arealet på grund af den øgede ammoniaktilførsel gro til, der vil ske en nedgang i biodiversitet og naturtilstanden som helhed vil forringes.

I forslaget om godkendelse anno 2016 stilles der ikke vilkår om naturpleje. Ansøger har beregnet, hvor meget dyreholdet skal reduceres, for at ammoniakbelastningen i ethvert punkt på naturområdet ikke overstiger 1 kg N/ha, hvilket er den af Natur- og Miljøklagenævnet fastsatte nedre grænse for, hvornår en merdeposition er væsentlig og kan medføre tilstandsændringer.

Lemvig Kommune har kvalitetssikret ansøgers beregninger og her ud fra stillet vilkår om, at dyreholdet skal nedjusteres til et niveau, som ikke medfører en merbelastning på mere end 1 kg N/år, hvis afgræsningen ophører.

Mink i de søgte 18 haller siden den første godkendelse?

Det fremgår af bedriftens gødningsregnskab, at der i fra gødningsåret 2011/12 til 2012/13 er sket en forøgelse fra 3.200 mink/år til 4.850 mink/år på farmen. I 2013/14 og 2014/15 er antallet 5.050 mink/år. Det er overvejende sandsynligt, at hallerne har huset mink umiddelbart efter at de blev opført.

Der er meddelt lovliggørende miljøgodkendelse til hallerne i 2012, hvilket den efterfølgende nævnsbehandling og kommunale sagsbehandling ikke har ændret ved. Lemvig kommune er opmærksom på, at der formelt set skulle være truffet ny afgørelse den 5. november 2016, hvorefter farmen vil

være i ulovlig drift – dette betragtes dog som af underordnet betydning, da Lemvig Kommune agter at meddele en afgørelse, som godkender det søgte.

Lemvig Kommune bemærker i øvrigt, at en eventuel overskridelse af produktionstilladelse er et forhold, som håndhæves ved tilsyn.

Ændringer i depositionsberegninger

Miljøstyrelsen har opdateret beregningsmodulet i husdyrgodkendelse.dk flere gange siden systemet blev sat i drift. Kommunen har ikke adgang til de konkrete beregningstekniske ændringer, og kan derfor ikke afvise, at en del af forklaringen på ændrede resultater skyldes dette.

Ansøgningen er dog tilpasset i forhold til 2014, da der var forkerte angivelser af redbredde i ansøgningen fra 2014.

Modulet til ammoniakberegning er siden den forrige godkendelse i 2014 blevet forbedret væsentligt, og det er nu muligt på enkel vis at foretage beregninger i mange vilkårlige punkter. Der ligger derfor langt flere beregningspunkter og –resultater til grund for denne godkendelse, end de tidligere.

Vilkår om afgræsning

Det står ingen steder i afsnittet om ammoniakpåvirkning af natur, at der stilles vilkår om afgræsning. Det fremgår på side 38:

Det vil, som følge af overskridelsen af tålegrænsen, med stor sikkerhed medføre en tilstandsændring, hvis naturplejen, som er iværksat efter besigtigelsen i 2013, ophører. Det ligger dog uden for Husdyrgodkendelsesloven at regulere denne aktivitet. Det er samtidig Lemvig Kommune vurdering, at projektet ikke vil medføre en tilstandsændring i det tilfælde at den nuværende naturpleje fortsætter.

Fastsættelse af vilkår til at forebygge tilstandsændringer

Da Lemvig Kommune som tidligere nævnt ikke har hjemmel i Husdyrgodkendelsesloven til at regulere naturplejen, har Lemvig Kommune og ansøger i stedet foretaget en nærmere vurdering af, hvilket omfang produktionen på minkfarmen kan have uden at medføre en tilstandsændring.

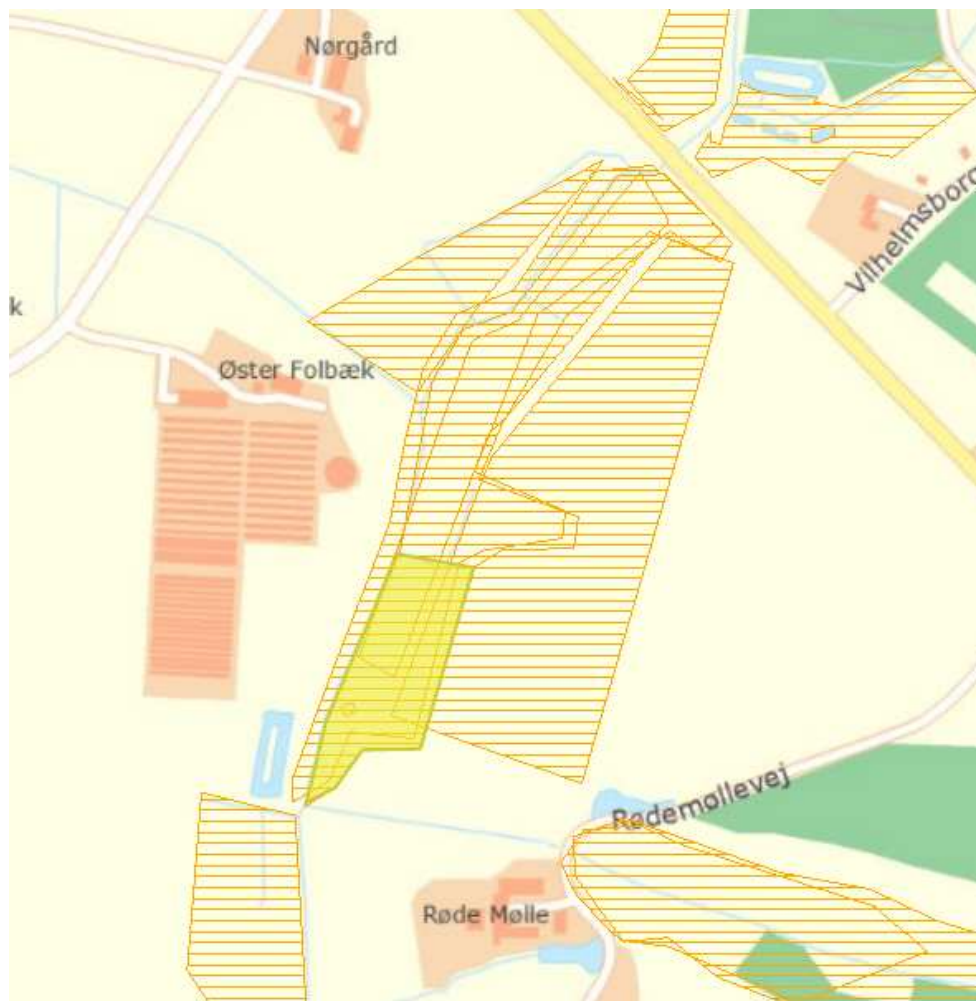
Besigtigelse

Tidligere besigtigelser af området har inddraget større arealer end besigtigelsen i 2016, der er afgrænset til den del af naturområdet, hvor der potentielt er en merdeposition på mere end 1 kg N/ha/år. Den fine tørvemosejord findes på arealer, hvor merdepositionen er under 1 kg N/ha/år.

Besigtigelse med feltskema, mv. er vedlagt dette brev og kan i øvrigt fremsøges i naturdata via miljøportalen.dk.

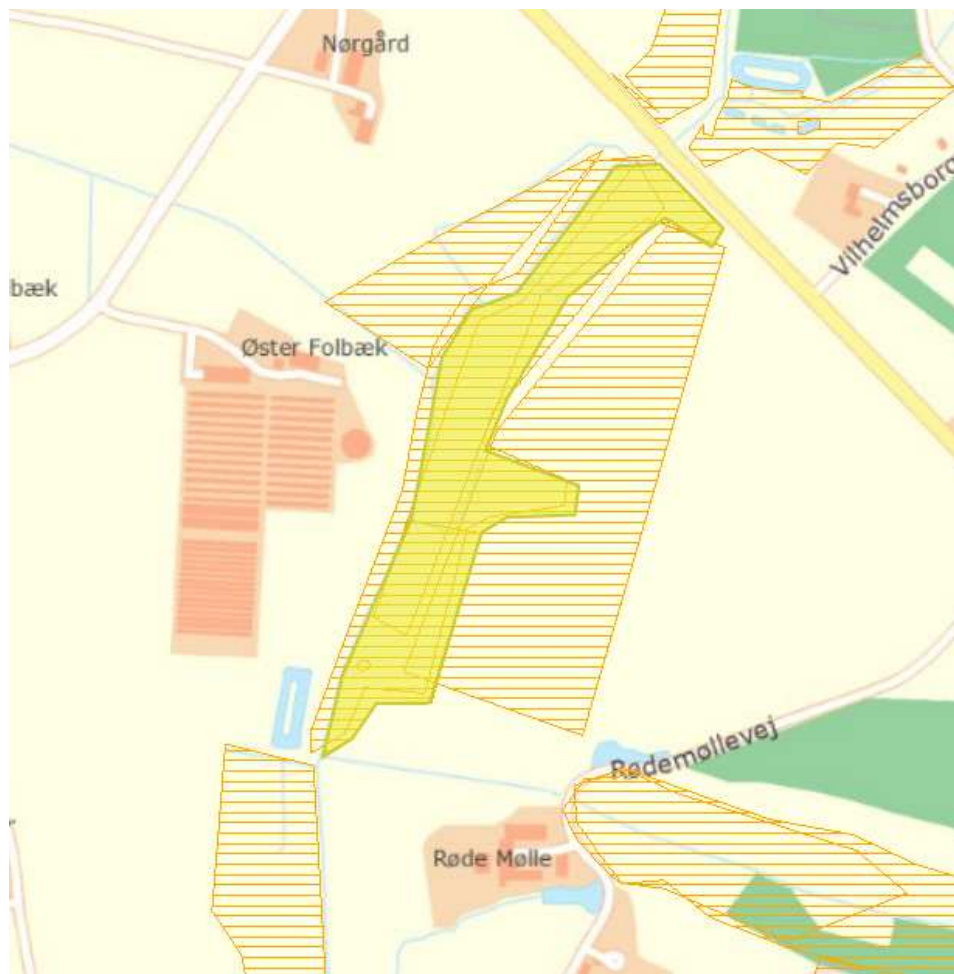
[bemærkninger fra Inger]

Besigtiget areal, 2016

Besigtiget areal, 2011

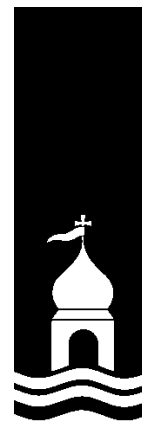
Lemvig Kommune vurderer ikke, at høringsvaret giver anledning til ændringer i den endelige miljøgodkendelse.

Lemvig Kommune har også modtaget høringsvar fra naboer. Dette høringsvar og Lemvig Kommunes bemærkninger fremgår af den endelige afgørelse.

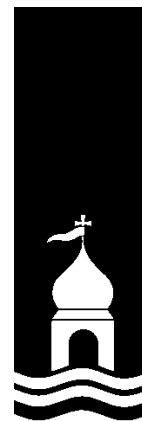
Klagevejledning og klagefrist fremgår af den endelige afgørelse. DN vil modtage kopi af afgørelsen, og afgørelsen annonceres på Lemvig Kommunes hjemmeside.

Venlig hilsen

Simon Bach Nielsen
Miljøingeniør

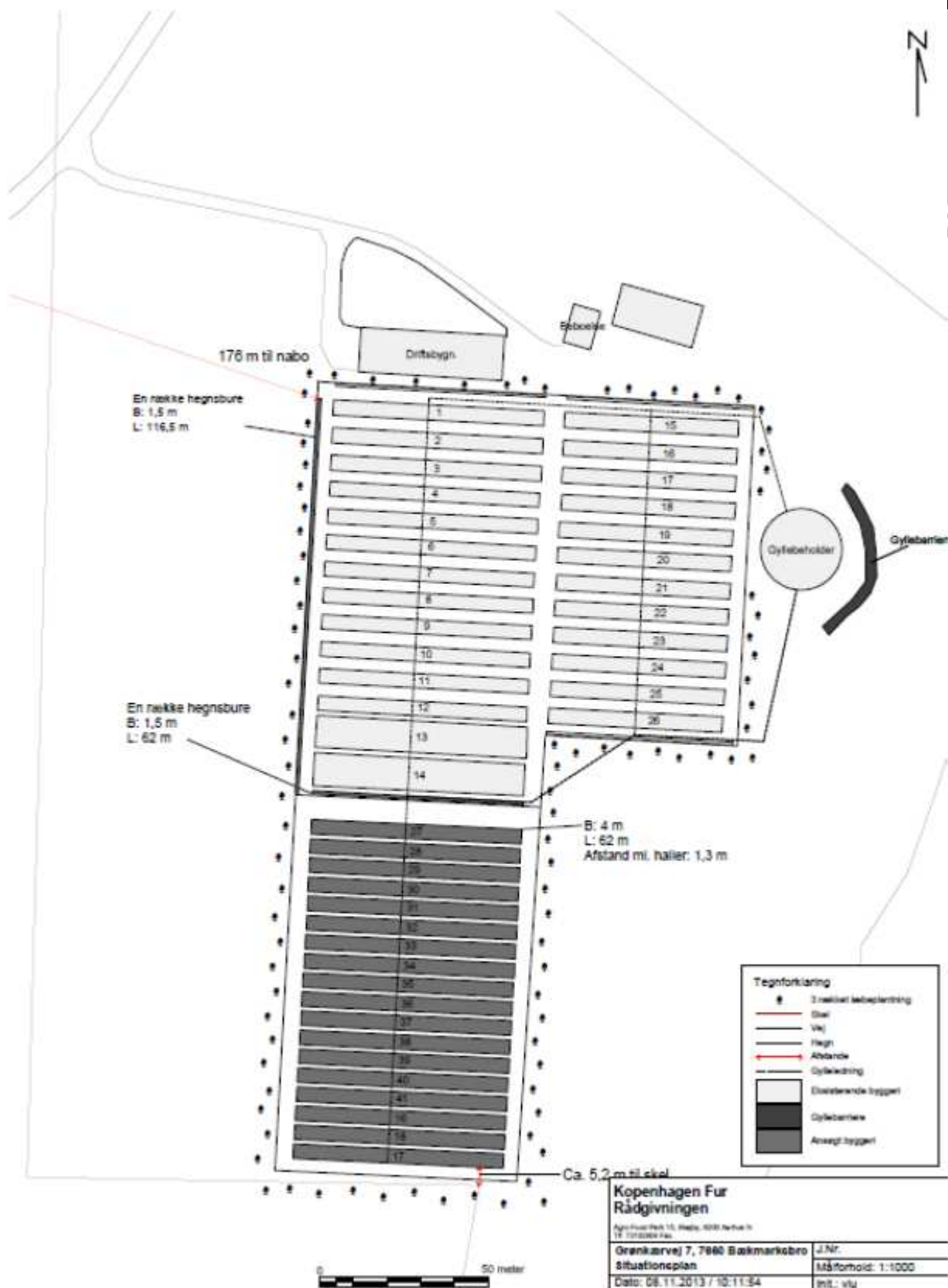
Bilag

Bilag 1

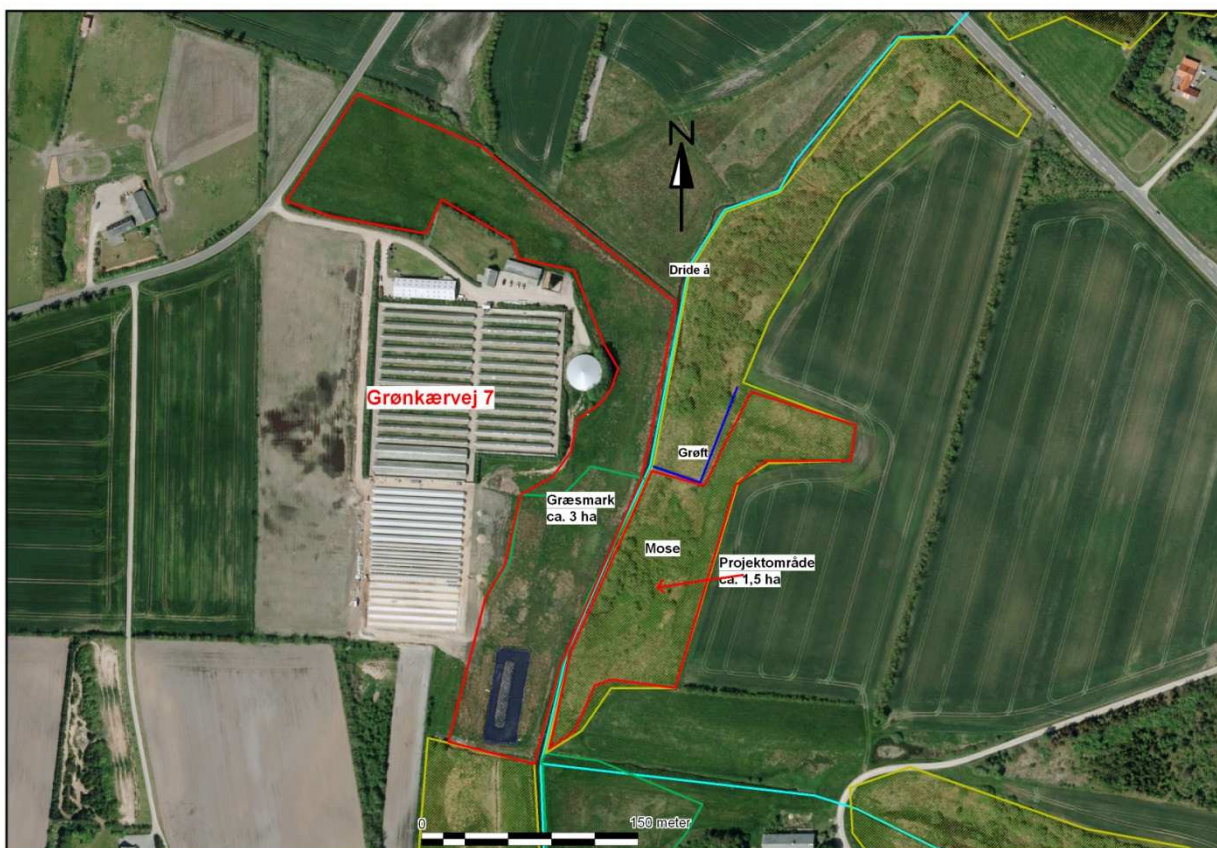
Bilag 2

Naturplejeprojekt ved Grønkærmose, i tilknytning til Grønkærvej 7.

Lemvig Kommune: Planen er oprindeligt udarbejdet i 2013 af Lemvigegnens Landboforening og plejen er iværksat i 2013/2014. Lemvig Kommune har i denne version af planen redigeret formålsteksten. Den oprindelige plan findes i Lemvig Kommunes afgørelse om godkendelse fra 27. januar 2014, bilag 3.

Formål:

Der er beregnet en merdeposition af ammoniak på 2,7 kg N/ha til den sydligste del af mosen øst for Dride å. Lemvig Kommune vurderer, at en sådan merdeposition kan være medvirkende til at området vil gro til og ændre tilstand. Der er iværksat en naturpleje, som kan begrænse tilgroningen. Det ønskes på længere sigt at reducere næringsindholdet i området.

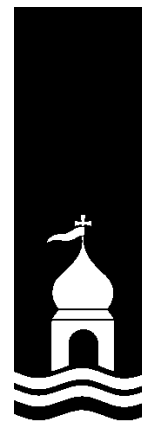

kort 1: Oversigt over bedriftsbygninger på Grønkærvej 7 og naturarealerne øst. Det planlagte område øst for Dride Å, der ønskes plejet med afgræsning, er indtegnet med rødt.

Eksisterende og historiske forhold

Projektområdet øst for Dride Å, som er vist på kort 1, er sammenhængende med øvrige enge og moseområder langs Dride Å, syd for Vilhelmsborgvej. Det har for flere år siden været afgræsset eng, men blev opgivet og har siden ligget urørt hen. Det tidligere engareal er kommet til at ligne det område mod nord. Der er i nord for projektområdet en grøft som afvander mar-

kene mod øst og deler moseområderne op. Mod øst er der et område som går op mellem de dyrkede marker, også kun for få år siden er blevet opgivet at dyrke og indgår i dag som en del af mose området, dog med noget mindre artsdiversitet.

Arealet betegnes som mose og kær, med stor artsrigdom, hvor der er flere karakterarter, som er ammoniakfølsomme. Stedet er besøgt af Lemvig kommune i august 2011 og der er fundet 82 arter og tilstanden vurderes god til middel. I 1991 er stedet besøgt af Ringkøbing amt, som har noteret, at der var moseurt og plettet gøgeurt, hvor af den sidste er meget lyskrævende, og derfor tvivlsom om den vil være til stede i mellem det nuværende høje plantevækst. Stedet fremstår i dag med høje urter og tuegræsser og elementer af pil og tjørn. Der er steder hvor gråpil dominerer og andre steder, hvor det er høje urter, lysesiv og græs, der dominerer. Der er en terrænvariation, hvor det hæver sig ca. 2 meter fra Dride Å og op på ådalsiderne ca. 50 meter fra vandløbskanten. Der har været bæver i området, som har skabt dynamik med grøfter, der særligt når Dride å er meget vandfyldt, gør at enkelte områder er meget våde og præget af sumpplanter. Ved besøg på stedet den 7. oktober 2013 var området så tørt, at det var muligt at gå over det meste.

Tiltag i området.

Det vurderes, at arealet sagtens kan benyttes til afgræsning, med en rimelig foderværdi. Da arealet har en meget varieret hydrologi, vil det være en fordel at få det meste af ådalsskråningen med. Arealet er af begrænset størrelse, og derfor er det relevant at overveje den praktiske håndtering, så der så vidt mulig findes en løsning, der kan bruges til en kontinuerlig pleje. Der kan være sommer med meget vand, som kan give udfordringer i at have kvæg i hele sommeren og derfor er det også her vigtigt at finde andre arealer, som der kan benyttes sammen med projektområdet. Det vil være oplagt at tænke græsarealerne vest for Dride å med ind i den praktiske håndtering. Arealet vil med pleje ændre karakter fra mose til eng på visse dele af arealet, men de fugtigste områder vil stadig betegnes som mose. Der vil ske en pleje på området i to trin.

1. trin:

Der fjernes opvækst af pil i området og arealet pudses af med en brakpudser i de områder, hvor det er muligt at komme til. Dette gøres i løbet af vinteren 2013-2014 eller hen på foråret forud for vækstsæsonen. Det kan gøres med maskine, men det skal undgås at køre i de våde områder, da der så vil ske få store strukturskader. Så vidt det er muligt fjernes det afklippede materiale fra stedet, for at sørge for at næringstofferne fjernes, og samtidig vil det skabe lys til jordbunden til optimal fremspiring af nye urter og græs til foråret. Det er i orden, at der er enkelte piletræer, der bliver stående for at skabe læ og skygge.

2. trin

Der opsættes hegn om projektområdet indenfor det indtegnede projektområde på kort 1. Det er valgt, at inddrage arealet helt op til grøften og i det smalle areal mod øst, for at skabe flere områder med lidt højere arealer og med en større sikker foderværdi.

Arealet vil afgræsses i minimum juni, juli og august med min. 0,7 DE/ha, hvilket svarer til ca. 1 DE i alt af enten kvæg eller heste. Der vil ikke tilskuds-fodres på arealet.

Arealet kan kobles sammen med arealet mod vest, men er ikke en forudsætning.

Afgræsning vil starte i sommeren 2014.

Fremtidigt vedligehold

Der vil søges for at invasive arter, som lysesiv ikke overtager arealet. Det kan ske ved at supplere med en afpudsning af arealet eller alternativ vil der i kortere periode af græsningssæsonen blive sat flere dyr på arealet.

Mulige løsninger for at leve op til planen

Projektarealet er i sig selv ikke så stort og det vurderes, at det kan bære ca. 0,7 DE/ha, hvilket svarer til ca. 3-4 kvier/stude eller ca. 1-2 ammekøer.

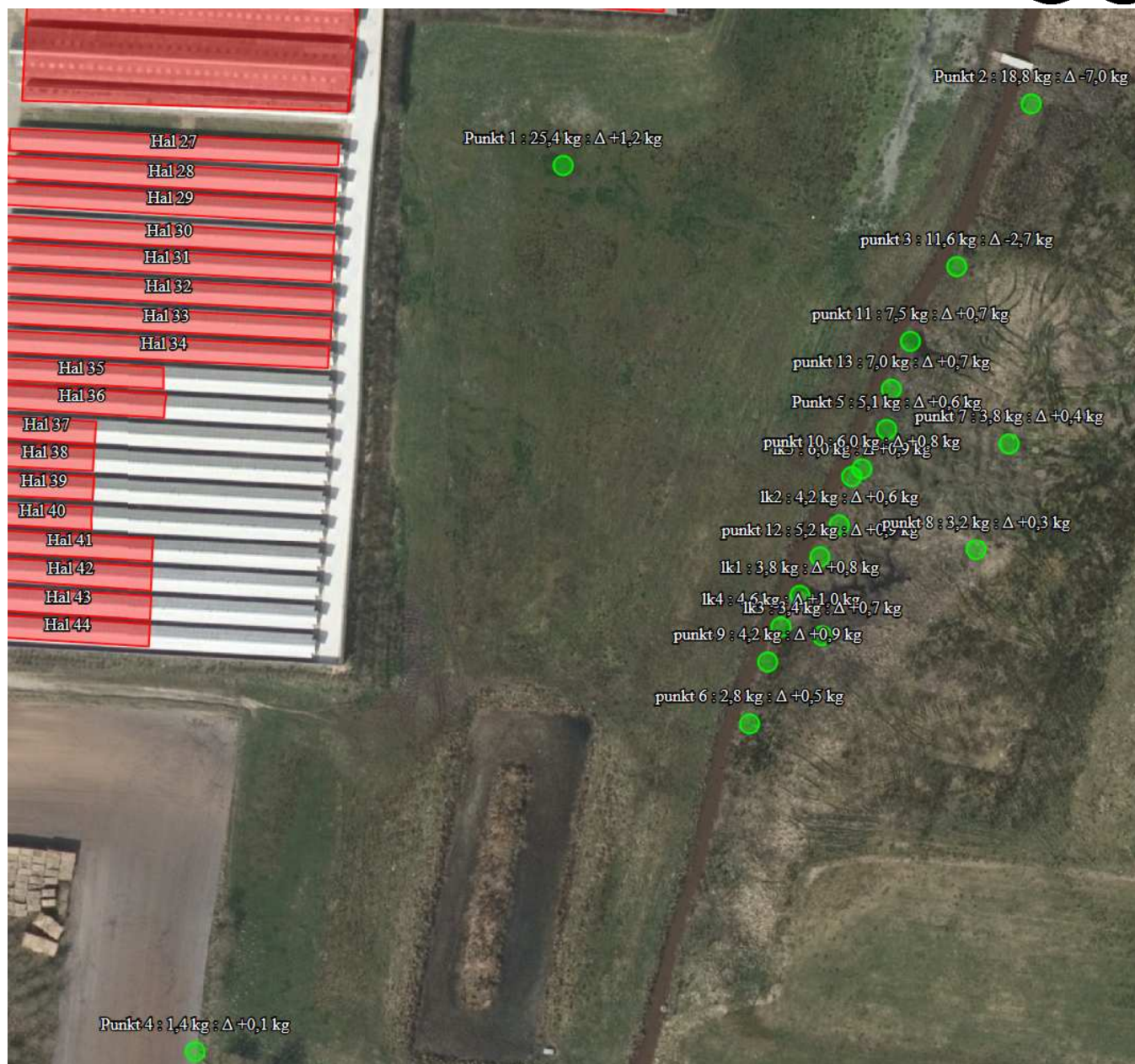
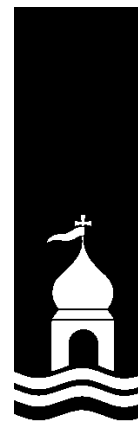
Det vil på netop dette areal foretrækkes at udsætte nogle lette kvægracer, som kan være ekstensive kødkvægsracer eller jersey kvæg eller evt. en blanding. Der kan benyttes andre dyretyper, hvor heste kan være et udmærket valg, da de gerne æder på trævækst og sagtens kan klare sig på det lidt magre areal. Da området er forholdsvis fugtigt vil får og geder kun være at foretrække på tørre år og kun enkelte år i træk, da de også vil begrænse visse urter som gøgeurten, som der er potentiale for i området.

Arealet kan med fordel kobles sammen med engarealet på ca. 3 ha. vest for Dride å, som er en kultureng præget af næsten ren græs. Derved vil der være mulighed for en større flok dyr. Det kan dermed enten vælges at drive det med foldskifte, hvor dyrene kan give en intensiv afgræsning et sted af gangen, eller der kan skabes en flytbar bro over Dride Å, så de kan græsse på alle arealer på en gang.

Engarealet vil kunne bære ca. 1-1,3 DE per ha, hvilket for hele arealet svarer til ca. 12 kvier/stude eller 3-4 køer. Så hvis dette areal inddrages sammen med projektområdet, vil der i alt forventes at kunne brødføde ca. 15 kvier/stude eller 5 ammekøer med opdræt eller tilsvarende dyr. Det skal løbende vurderes om dette antal dyr er optimalt for området. Det skal også med i vurderingen om engarealet vil modtage ekstra gødning, for da vil der muligvis kunne bære flere dyr.

Bilag 3

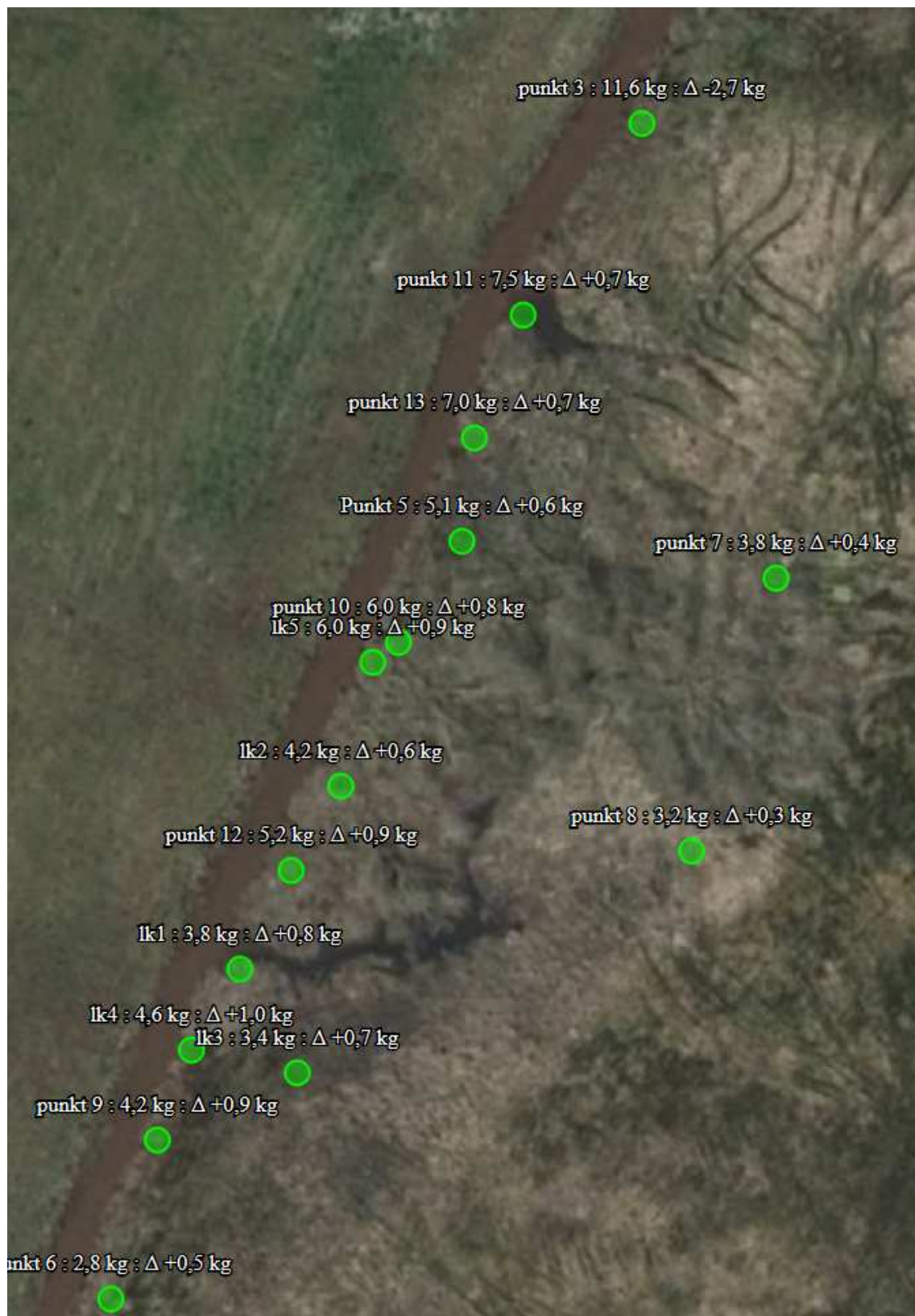

Kortudsnit fra husdyrgodkendelse.dk, fiktiv skema 91 799.

Dyreholdet i de sydligste bure er justeret, jf. vilkår 2. Merdepositionen overstiger som konsekvens heraf ikke 1 kg N/ha/år i beregningspunkterne.

Ruheden af oplandet er ringe vegetation (rv), naturen (Bn).

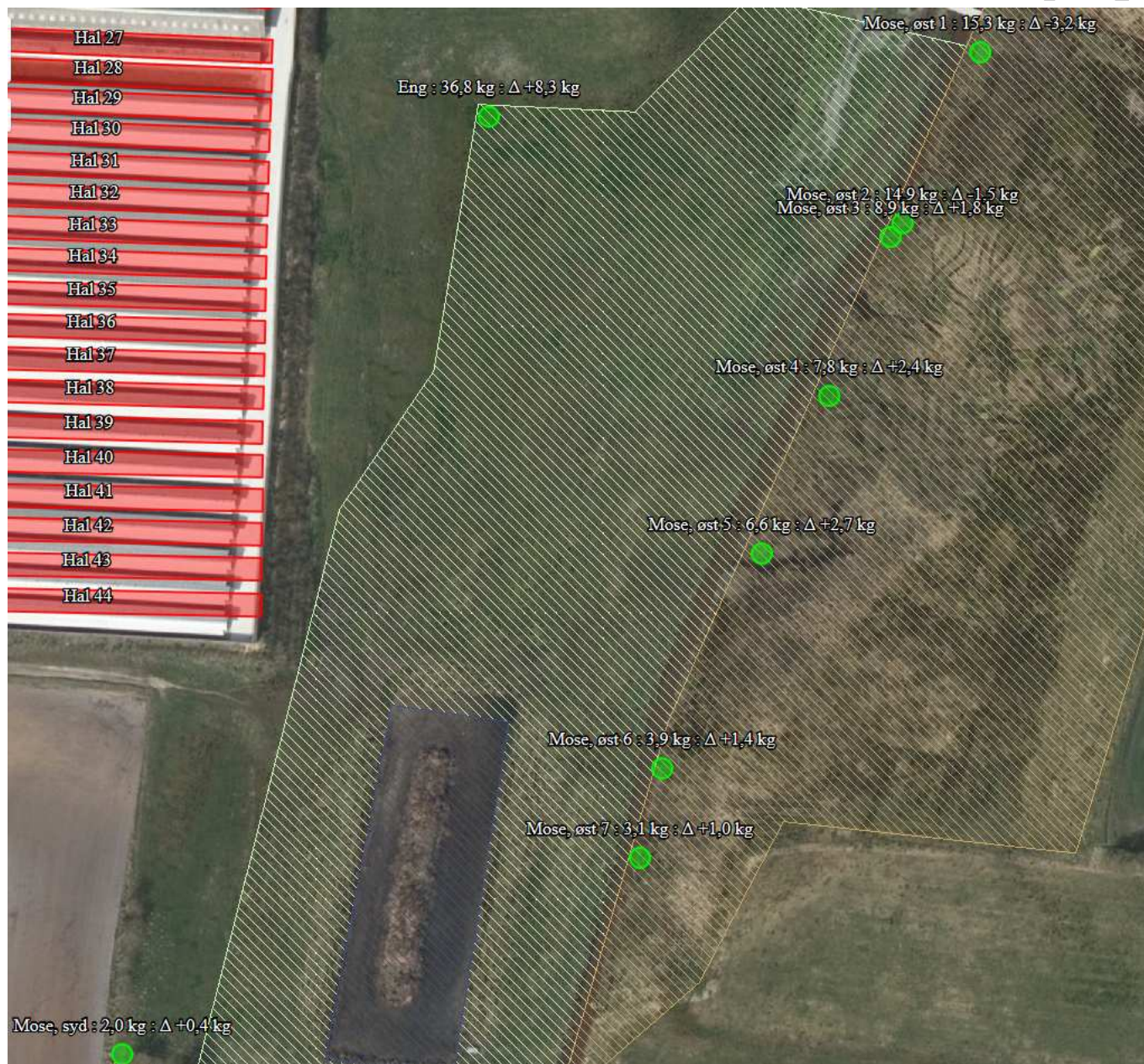

Supplerende kortudsnit fra husdyrgodkendelse.dk, fiktiv skema 91 799, som viser de enkelte beregningspunkter.

Bilag 4

Kortudsnit fra husdyrgodkendelse.dk, scenarieberegning 91 763.

Den maksimale merdeposition på kategori 3-natur ved 4.996 minktæver er beregnet til 2,7 kg N/ha/år. I samme punkt er totaldepositionen 6,6 kg N/ha/år.

Ruheden af oplandet er ringe vegetation (rv), naturen (Bn).

Bilag 5

2. september 2013 - J.nr.: NMK-131-00141 - Ref.: CAORA/MSA

AFGØRELSE

I sag om godkendelse til en minkfarm i Lemvig Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter § 11 i husdyrbrugloven.¹

Natur- og Miljøklagenævnet ophæver Lemvig Kommunes afgørelse af 27. marts 2012 om godkendelse til minkfarmen beliggende Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro, med virkning fra den 5. september 2014. Sagen hjemvises til fornyet behandling i kommunen.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

² Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Lemvig Kommunes afgørelse af 27. marts 2012 om godkendelse til minkproduktionen på ejendommen Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro, er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening og en række omboende.

I begge klager er det navnlig anført, at kommunens ammoniakberegninger næppe er korrekte, og at udvidelsen af minkproduktionen vil medføre tilstandsændringer i moseområdet umiddelbart øst for minkfarmen.

Sagens oplysninger

Lemvig Kommune har den 27. marts 2012 meddelt godkendelse efter husdyrbruglovens § 11 til minkfarmen på ejendommen Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro. Ansøgningen om godkendelse er indsendt den 11. marts 2011.

Godkendelsen omfatter bl.a. en udvidelse af minkproduktionen fra 3.088 årstæver til 5.000 årstæver, svarende til 147 dyreenheder (DE). Der opføres 15 to-rækkede minkhaller i tilknytning til (umiddelbart syd for) den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

Der benyttes gødningsrender med en bredde på henholdsvis 35 cm i de eksisterende minkhaller og 36,5 cm i de nye minkhaller. Renderne bliver tæmt mindst to gange om ugen. Der tilføres halm ad libitum og anvendes foder fra Foderfabrikken Lemvig med et proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47.

Minkgødningen føres til den eksisterende gyllebeholder på ejendommen (2.018 m³), der ifølge godkendelsens vilkår 10 skal have fast overdækning. Minkgødningen afsættes til udbringning på aftalearealer, der er omfattet af en godkendelse efter husdyrbruglovens § 16.

Om ammoniakpåvirkningen af moseområdet øst for minkfarmen fremgår bl.a. følgende af godkendelsen:

I direkte nærhed af minkfarmen ligger en C-målsat moseområde. Området ligger 68 meter øst for minkfarmen.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen har Lemvig Kommune, Natur & Miljø besigtiget moseområdet ved Grønkærvej. Besigtigelsen fandt sted d. 17 august 2011. Arealet blev ved besigtigelsen gjort op til at være 3,5 ha. Følgende positivarter blev registreret: skovangelik, bukkeblad, kærdueurt, kærladstjerne, røngelblomst, frytje, kærgalteland, gifttyde, hedelyng, hundehvene, klokkeløng, kragefod, sumpkællingtand, smalbladet mangeløv, dyndpadderok, mosepors, glanskapslet siv, hirse star, stjernestar, kærsvovirod, tormentil, travlekroner.

Ved besigtigelse blev følgende undertyper registreret: Hængesæk og Fattigkær, men arealet bør underinddeles yderligere, da der også er nogle mere tørre partier, sandsynligvis pga. grøftning. Det blev også konstateret, at området er påvirket af for stor tilførsel af næringsstoffer. Tålegrænsen for en mose med nævnte undertyper ligger på 5-10 kg N/ha.

Lemvig Kommune, Natur & Miljø har vurderet, at tålegrænsen for moseområdet ved Grønkærvej ligger på 10 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen ligger på 14,6 kg, og udvidelsen vil medføre en yderligere påvirkning på 0,9 kg. Da ammoniakbelastningen er større end tålegrænsen vil det på længere sigt betyde at hængesæk og fattigkær vil forsvinde pga. eutrofieringen.

[...]

Beregninger fra Husdyrgodkendelse.dk viser at den totale ammoniak deposition fra Minkfarmen Grønkærvej 7 er på 3,1 kg N/ha/år og at udvidelsen vil give en merdeposition på maksimalt 0,9 kg N/ha/år. Den korte afstand fra minkfarmen til moseområdet og den lave afkasthøjde (maksimalt 2 meter) bevirker, at det meste af ammoniakemissionen bliver afsat tæt på husdyrbruget.

Med en overvejende vindretning fra vest vil det sige på et område øst for husdyrbruget. Moseområdet ved Grønkærvej ligger cirka 70 meter øst for husdyrbruget.

Den beregnede merdeposition på 0,9 kg N/ha/år holder sig under vejledningens afskæringskriterium på 1,0 kg N/ha/år. Den ansøgte merdeposition vil, efter den tilgængelige viden, derfor i sig selv ikke medføre nogen tilstandsændring. ..."

Nævnet har konstateret, at ansøgningsskemaet er oprettet på et tidspunkt, hvor beregninger vedrørende ammoniakdeposition til naturområder inden for 300 m fra anlægget kunne være fejlbehæftede, og at kommunens depositionsregninger derfor sandsynligvis ikke er korrekte.

Ud fra de foreliggende oplysninger om anvendelsen af ammoniakreducerende virkemidler i minkproduktionen på Grønkærvej 7 – og i overensstemmelse med anvisningerne i Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning om effekten af hyppig udmugning af gædningsrender³ – har nævnet beregnet, at en produktionsudvidelse fra 3.088 årstæver til 5.000 årstæver vil medføre, at ammoniakdepositionen til den nærmeste del af moseområdet øst for minkfarmen forøges med 1,9 kg N/ha/år.

Kommunen har i forbindelse med de af nævnet udførte depositionsregninger foretaget en fornyet faglig vurdering vedrørende moseområdet, herunder genbesigtiget området den 25. april 2013. Af kommunens udtalelse af 25. april 2013 fremgår bl.a. følgende:

"Det vurderes, at der ved merdepositioner mindre end 1 kg ikke kun registreres en tilstandsændring for mosen. Mosen er i god tilstand med stor artsrigdom og mange positivarter for naturtypen. Undertyperne er hængesæk og fattigkær.

Det vurderes, at merdepositioner over 1 kg, sammen med den eksisterende deposition fra minkfarmen og baggrundsdepositionen, sammenlagt giver en totaldeposition, der langt overstiger naturtypens tålegrense og dermed påvirker naturtypen negativt."

Kommunen har endvidere oplyst, at godkendelsen er udnyttet.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Den ansøgte produktion på 5.000 årstæver (147 DE) er omfattet af husdyrbruglovens § 11, stk. 1, og kræver en forudgående godkendelse efter husdyrbruglovens § 11, stk. 3.

For sager efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12 gælder, at den første godkendelse skal omfatte hele anlægget og bedriftens arealer, jf. lovens § 103, stk. 2.

Ifølge husdyrbruglovens § 19 skal kommunen ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter lovens § 11 sikre, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

³ http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning_Ammoniaktab_gha#Husdyrvejledning_Ammoniaktab+_Vurdering_Særligt_om_udmugningshyppighed_på_minkfarme_29

Godkendelsen skal indeholde vilkår, der sikrer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i husdyrbruglovens § 19 opfyldes, jf. husdyrbruglovens § 27.

Ammoniakkpåvirkning af det nærliggende moseområde

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse, herunder moser.

Kommunen skal ved behandlingen af en ansøgning om tilladelse efter husdyrbruglovens § 11 vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer i områder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Pelsdyrbekendtgørelsen⁴ indeholder generelle regler om etablering, indretning og drift af pelsdyrfarme. I henhold til § 4, stk. 1, nr. 2, i pelsdyrbekendtgørelsen skal pelsdyrhaller være konstrueret således, at gødningen opsamles og føres til gødningsopbevaringsanlæg, der opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen, jf. pelsdyrbekendtgørelsens § 1, stk. 3.

Ifølge pelsdyrvejledningen⁵ har kravet i pelsdyrbekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 2, til formål at nedsætte tabet af næringsstoffer fra pelsdyrfarme. Kravet anses for opfyldt, hvis pelsdyravleren opfylder de tekniske og praktiske driftsforhold for haller med eller uden tæt bund, som er beskrevet i vejledningen. Avleren kan vælge at opfylde opsamlingskravet med en anden driftspraksis, forudsat at det årlige tab af næringsstoffer fra hallerne ikke overstiger 1,65 kg N og 0,16 kg P per årstæve.

Med hensyn til minkhaller uden tæt bund anviser pelsdyrvejledningen ti opsamlingsløsninger, som angives hver især at opfylde opsamlingskravet i pelsdyrbekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 2 ("flex-modellen"). Flex-modellen omfatter følgende ammoniakreducerende virkemidler: krav til rendefødder, tømningshyppighed, tilførsel af halm og proteinindhold i % af OE i uge 30-47.

Kravet i pelsdyrbekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 2, som er uddybet i pelsdyrvejledningen, skulle for pelsdyrfarme med minimum 600 årstæver være opfyldt senest et år efter tilladelse til opsætning af gyllerrender var meddelt, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 3. Ansøgning om tilladelse skulle være indgivet senest den 31. december 2004, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 1.

Efter pelsdyrbekendtgørelsen sammenholdt med pelsdyrvejledningen gælder der således et generelt krav om, at det årlige ammoniaktab fra minkhaller maksimalt må være 1,65 kg N per årstæve.

Nævnet finder derfor, at det lovlige årlige ammoniaktab fra minkhaller i nudrift udgør 1,65 kg N per årstæve, og at dette skal lægges til grund ved beregninger vedrørende ammoniakemission fra minkfarme, medmindre der i forbindelse med tidligere myndighedsbehandling konkret er fastsat krav om et lavere ammoniaktab.

Det fremgår af godkendelsen til minkfarmen på Grønkærvej 7, at udvidelsen af minkproduktionen fra 91 DE til 147 DE ifølge Lemvig Kommunes vurdering ikke vil føre til tilstandsændringer i moseområdet, der ligger ca. 70 m øst for minkfarmen. Vurderingen er bl.a. baseret på beregninger, der viser, at udvidelsen vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen til moseområdet på 0,9 kg N/ha/år.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1428 af 13. december 2006 om pelsdyrfarme m.v. med senere ændringer.
⁵ Skov- og Naturstyrelsens vejledning af 25. marts 2004 om pelsdyrfarme.

Nævnet har ud fra de foreliggende oplysninger om anvendelsen af ammoniakreducerende virkemidler i minkproduktionen på Grønkærvej 7 beregnet, at produktionsudvidelsen fra 3.088 årstæver til 5.000 årstæver vil medføre, at ammoniakdepositionen til den nærmeste del af moseområdet forøges med 1,9 kg N/ha/år. De af kommunen anvendte depositionsberegninger er således ikke korrekte.

Kommunen har i forbindelse med nævnets behandling af sagen foretaget en fornyet faglig vurdering vedrørende moseområdet, herunder genbesigtiget området den 25. april 2013. Det er, som det må forstås, kommunens vurdering, at en merdeposition på over 1 kg N/ha/år – sammenholdt med moseens tålegrænse, den eksisterende ammoniakdeposition fra minkfarmen samt baggrundsbelastningen i området – vil føre til tilstandsændringer i mosen.

Nævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering vedrørende ammoniakpåvirkningen af moseområdet som følge af produktionsudvidelsen til 5.000 årstæver. Da kommunen således ikke har sikret, at minkfarmen på Grønkærvej 7 kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, er kommunens afgørelse truffet i strid med husdyrbruglovens § 19, jf. naturbeskyttelseslovens § 3.

Natur- og Miljøklagenævnet ophæver på denne baggrund Lemvig Kommunes afgørelse af 27. marts 2012 om godkendelse til minkfarmen beliggende Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro, med virkning fra den 5. september 2014. Sagen hjemvises til fornyet behandling i kommunen.

Mikkel Sandvad
Specialkonsulent

/

Carina Olander Rasmussen
Cand.scient.

Bilag 6

03. november 2015 - J.nr.: NMK-131-00185 - - Ref.: LOREH/MSA/LEJNE

AFGØRELSE **i sag om godkendelse til en minkfarm i Lenvig kommune**

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter § 11 i husdyrbrugloven¹.

Natur- og Miljøklagenævnet ophæver Lenvig Kommunes afgørelse af 27. januar 2014 om godkendelse til minkfarmen på ejendommen Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro, med virkning fra den 5. november 2016. Sagen hjemvises til fornyet behandling i kommunen.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

² Lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013 om Natur- og Miljøklagenævnet med senere ændringer.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Lemvig Kommunes afgørelse af 27. januar 2014 om godkendelse til minkfarmen på ejendommen Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro, er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af omboende.

I klagen er det navnlig anført, at iværksættelse af et naturplejeprojekt ikke kan imødegå, at udvidelsen af minkproduktionen vil medføre tilstandsændringer af et moseområde øst for minkfarmen.

Sagens oplysninger

Lemvig Kommune har den 27. januar 2014 meddelt godkendelse efter husdyrbruglovens § 11 til minkfarmen på ejendommen Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro. Ansøgningen om godkendelse er indgivet den 11. marts 2011.

Godkendelsen omfatter bl.a. en udvidelse af minkproduktionen fra 3.088 årstæver (91 DE) til 4.996 årstæver (147 DE). Der opføres 18 to-rækkede minkhaller i tilknytning til (umiddelbart syd for) den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

Der benyttes gødningsrender med en bredde på henholdsvis 35 cm i de eksisterende minkhaller og 36,5 cm i de nye minkhaller. Renderne bliver tømt mindst to gange om ugen. Der tilføres halm ad libitum og anvendes foder med et proteinindhold på højest 31 % af OE i uge 30-47.

Minkgødningen føres til den eksisterende gyllebeholder på ejendommen (2.018 m³), der ifølge godkendelsens vilkår 12 skal have fast overdækning. Minkgødningen afsættes til udbringning på aftalearealer.

Om ammoniakpåvirkningen af moseområdet 68 meter øst for minkfarmen fremgår bl.a. følgende af godkendelsen:

"I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen har Lemvig Kommune, Natur & Miljø besigtiget moseområdet ved Grønkærvej 7 den 17. august 2011 og igen i april 2013. Arealet blev ved besigtigelsen i 2011 gjort op til at være 3,5 ha. Følgende positivarter blev registreret: skovangelik, bukkeblad, kærdueurt, kærligstjerne, mungeblomst, frytle, kærgælleland, gifttyde, hedelyng, hundehvene, klokkeløng, kragefod, sumpkærlingstang, smalbladet mangelov, dyndpadderok, mosepors, glanskapslet siv, hirse star, stjernestar, kærsvovrod, tormentil, travlekroge.

Ved besigtigelse blev følgende undertyper registreret: Hængesæk og Fattigkær, men arealet bør underinddeles yderligere, da der også er nogle mere tørre partier, sandsynligvis pga. grøftning. Det blev også konstateret, at området er påvirket af for stor tilførsel af næringsstoffer. Tålegrænsen for en mose med nævnte undertyper ligger på 5-10 kg N/ha.

Bagrundsbelastningen i området er cirka 15 kg N/ha/år, og udvidelsen vil medføre en yderligere merpåvirkning på 1,6 kg N/ha/år. Hertil kommer det nuværende bidrag fra den eksisterende farm, som udgør op til 15,9 kg N/ha/år. Da ammoniakbelastningen er større end tålegrænsen vil det på længere sigt betyde at hængesæk og fattigkær vil forsvinde pga. eutrofieringen, med mindre der sættes ind med plejebilag på arealet.

I forhold til den oprindelige ansøgning er projektet ved genbehandlingen suppleret med en naturplejeplan for moseområdet. Hele området, hvor der sker en forøget deposition, indgår i naturplejeplanen.

Det er Lemvig Kommunes vurdering, at naturplejen som minimum vil fastholde den nuværende naturtilstand og muligvis forbedre mosens naturkvalitet. At merdepositionen overstiger 1,0 kg N/ha/år med 0,6 kg N/ha/år vurderes i sig selv ikke at have en væsentlig betydning, set i forhold til afgræsningens gunstige effekt.

Der stilles vilkår om, at naturplejen udføres i henhold til planen. Naturplejeplanen er vedlagt i bilag."

Af kommunens bemærkninger til klagen fremgår bl.a. følgende:

"Lemvig Kommune har tidligere truffet afgørelse om miljøgodkendelse på Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro. Denne tidligere afgørelse blev anket og ophævet og sagen hjemvist til fornyet behandling. Ved dagens genbehandling har ansøger for at imødegå en ammoniakmerdeposition på mere end 1,0 kg N/ha/år på et nærliggende moseområde valgt at udforme et naturplejeprojekt for mosen.

Merdepositionen på mosen ved det søgte projekt er beregnet til maksimalt 1,7 kg N/ha/år.

Lemvig Kommune har ved sagens behandling besigtiget moseområdet, der er omfattet af en naturplejeplan.

Det er Lemvig Kommunes vurdering, at moseområdet i sammenhæng med engområdet øst for moseområdet som helhed er velegnet til afgræsning.

Lemvig Kommune har vurderet at afgræsning vil være gavnligt og at denne naturpleje vil opveje effekten af en ammoniakmerdeposition fra det søgte husdyrprojekt.

Effekten af afgræsningen forventes primært at vise sig i mosens strukturelle udtryk, sekundært ved en større artsdiversitet.

Lemvig Kommune er ikke af den opfattelse, at det er fagligt forsvarligt at omregne et græsningstryk til en given ammoniakreduktion. Lemvig Kommune er bekendt med en kilde, Buttenschan, R.M. (2007)¹, som angiver effekten af afgræsning ved en daglig tilvækst på 600 g/dyr/dag til cirka 4 kg N/ha/år (s. 133). Det kan dog efter Lemvig Kommunes vurdering ikke på forhånd fastslås, at denne effekt ville kunne genfindes i det konkrete naturplejeprojekt.

Lemvig Kommunes miljøgodkendelse indeholder derfor ikke en beregning af forventet fraført kvælstof.

Lemvig Kommune er ved besigtigelse i 2013 og 2014 blevet opmærksom på, at naturtypen hængesæk ikke findes inden for naturplejeprojektets område, og dermed ikke inden for det område, hvor ammoniakmerdepositionen overstiger 1,0 kg N/ha/år.

Lemvig Kommune har ikke konstateret naturtypen fattigkatr inden for naturplejeprojektet. Naturtypens forekomst kan dog ikke på det foreliggende grundlag afvises.

Naturvurderingen, der ligger til grund for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse omfatter det samlede og sammenhængende moseområde øst for Dride Å, et område der udgør cirka 3,5 ha. Størstedelen af moseområdet ligger således uden for det område, hvor merdepositionen overstiger 1,0 kg N/ha/år."

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Den ansøgte produktion på 4.996 årstæver (147 DE) er omfattet af husdyrbruglovens § 11, stk. 1, og kræver en forudgående godkendelse efter husdyrbruglovens § 11, stk. 3.

For sager efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12 gælder, at den første godkendelse skal omfatte hele anlægget og bedriftens arealer, jf. lovens § 103, stk. 2.

Ifølge husdyrbruglovens § 19 skal kommunen ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter lovens § 11 sikre, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Godkendelsen skal indeholde vilkår, der sikrer, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i husdyrbruglovens § 19 opfyldes, jf. husdyrbruglovens § 27.

Ammoniakpåvirkning af det nærliggende moseområde

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse, herunder moser.

Kommunen skal ved behandlingen af en ansøgning om tilladelse efter husdyrbruglovens § 11 vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer i områder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Det fremgår af godkendelsen til minkfarmen på Grønkærvej 7, at udvidelsen af minkproduktionen fra 91 DE til 147 DE ifølge Lemvig Kommunes vurdering ikke vil føre til tilstandsændringer i moseområdet, der ligger ca. 70 m øst for minkfarmen. Vurderingen er bl.a. baseret på, at der i det ansøgte projekt indgår et naturplejeprojekt, der ifølge kommunens vurdering som minimum vil fastholde den nuværende naturtilstand. Effekten af naturplejen kan dog, efter kommunens opfattelse, ikke omregnes til en given ammoniakreduktion og derfor ikke indgå i beregningen af ammoniakdepositionen.

Det er, som det må forstås, kommunens vurdering, at forøgelsen af ammoniakdepositionen til moseområdet (1,6 kg N/ha/år) vil føre til tilstandsændringer i mosen, såfremt naturplejeprojektet ikke gennemføres.

Nævnet finder i lighed med kommunen, at effekten af naturpleje ikke kan indgå i beregningen af ammoniakdepositionen foretaget i det elektroniske ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk. Det er således også nævnets opfattelse, at vurderingen af det ansøgte projekts betydning for moseområdet øst for minkfarmen må foretages uden inddragelse af det planlagte naturplejeprojekt.

Nævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at en ammoniakpåvirkning på 1,6 kg N/ha/år som følge af produktionsudvidelsen til 4.996 årstæver vil føre til tilstandsændringer i moseområdet. Da kommunen således ikke har sikret, at minkfarmen på Grønkærvej 7 kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, er kommunens afgørelse truffet i strid med husdyrbruglovens § 19, jf. naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen kan i forbindelse med en fornyet behandling af sagen tage stilling til, om der kan dispenseres efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, jf. § 3.

Nævnet bemærker, at kommunen ved den fornyede behandling af sagen endvidere skal være opmærksom på, om de anvendte depositionsregninger er korrekte, herunder om bl.a. indtastningen af rendebredde i husdyrgodkendelse.dk er korrekt.

Natur- og Miljøklagenævnet ophæver på denne baggrund Lemvig Kommunes afgørelse af 27. januar 2014 om godkendelse til minkfarmen på ejendommen Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro, med virkning fra den 5. november 2016. Sagen hjemvises til fornyet behandling i kommunen.

Natur- og Miljøklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Lene Juul Holter
Specialkonsulent

Lone Reersø Hansen
Biolog

Afgørelsen er sendt til:

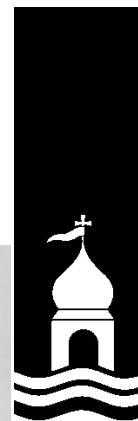
- Michael Jorck Ellegaard, mje@birn.dk
- Karsten Olesen, karsteno@post1.tele.dk
- København Fur, att. Vibeke Hagelskær Lund, ylvu@kopenhagenfur.com; mail@kopenhagenfur.com
- Lemvig Kommune, sags.nr. 09.17.17P19-0019, teknik@lemvig.dk; lemvig.kommune@lemvig.dk

Bilag 7 – Visualisering

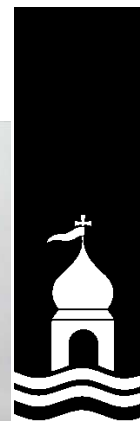

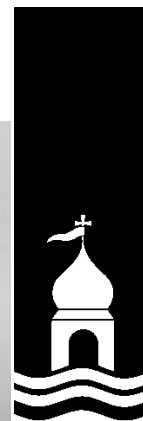
Visualisering, hvor projektet ses fra nordvestlig retning.

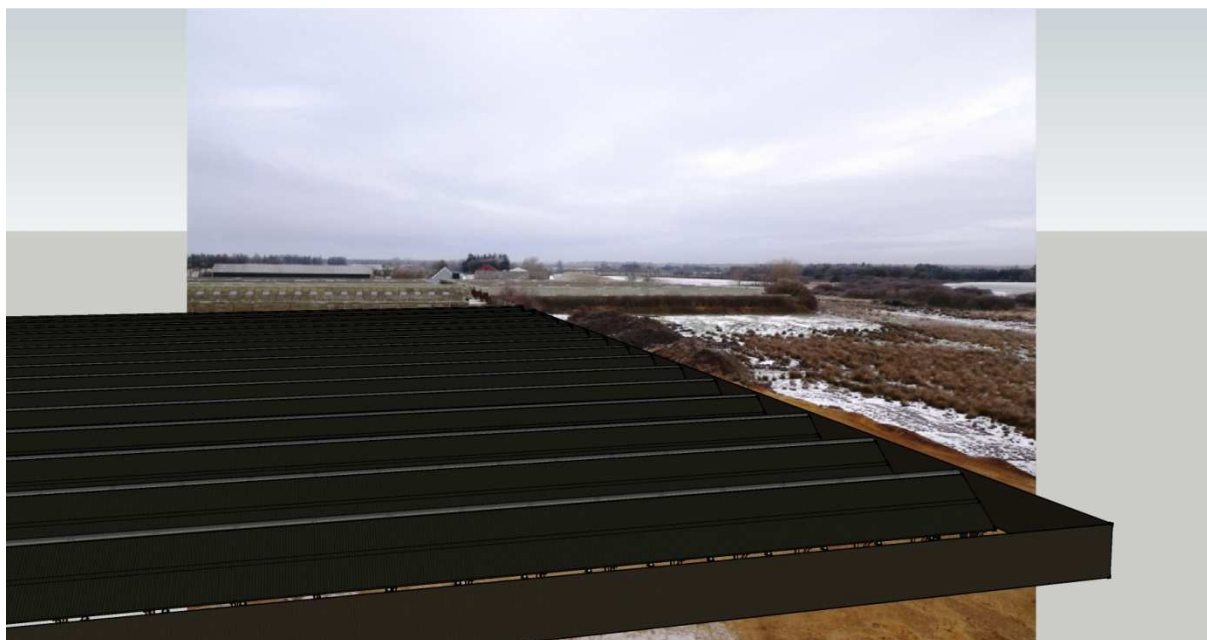

Visualisering, hvor projektet ses fra sydvestlig retning.

Visualisering, hvor projektet ses fra sydøstlig retning.

Visualisering, hvor projektet ses fra sydlig retning og oppefra.

Bilag 8

Redegørelse af BAT og brug af nyeste viden, VERA

Der er i 2012/2013 udarbejdet en VERA-verificering for tæmningshyppigheden af gyllerender hos mink. Forsøgene benyttet i VERA-verificeringen har vist en væsentlig større reduktion i ammoniakfordampning fra gyllerenderne end først antaget. I det elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk, regnes der med en reduktion på 9 % for 2 gange ugentlig tømning af gyllerenderne og en reduktion på 18 % for daglig tømning. VERA-verificeringen viste en reduktion på 26 % for daglig tømning og 31 % for 2 gange ugentlig tømning.

I miljøgodkendelsen på Grønkærvej 7, 7660 Bækmarksbro givet den 4. april 2012 er der stillet vilkår om følgende, for at overholde BAT:

- Gyllerender med en bredde på mindst 36,5 cm
- Proteinindhold på højest 32 % OE i uge 30-47
- To gange ugentlig tømning af gyllerenderne

I genbehandlingen af sagen benyttes den nyeste viden fra VERA:

- Gyllerender med en bredde på mindst 36,5 cm; I husdyrgodkendelse benyttes 6 cm bredere gyllerender end reelt jf. MSTs vejledning http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning_Ammoniaktab.ashx#Husdyrvejledning_Ammoniaktab+-+Vurdering_Særligt_om_udmugningshyppighed_på_minkfarme_24
- Proteinindhold på højest 31 % OE i uge 30-47
- To gange ugentlig tømning af gyllerenderne; I husdyrgodkendelse.dk benyttes daglig tømning jf. MSTs vejledning
- Halm ad libitum

Bilag 9

Beredskabsplan

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø. Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, og lign. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i værkstedet

Kort materiale.

- Bagest er et oversigtskort over ejendommen m.m. med angivelse af:
  - Mark- og drikkevandsboringer/brønde
  - Dieseltanke
  - Slukningsmateriel
  - Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
  - Adgangsveje

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

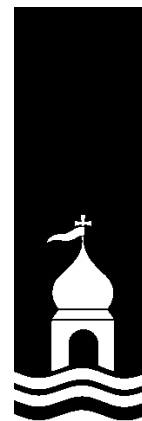

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i stuehuset og har nummer 9788 1709

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	9663 1200
Falck	kontaktes på telefon	112
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112
Lægevagt	kontaktes på telefon	7011 3131
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	4051 5162
Landbocenteret	kontaktes på telefon	9663 0544
Dyrlæge	kontaktes på telefon	9788 9500
Foderfabrikken Lemvig	kontaktes på telefon	9781 0560
Elektriker	kontaktes på telefon	9781 0361
Smeden	kontaktes på telefon	9783 6302
VVS	kontaktes på telefon	2014 2765
Energi Midt	kontaktes på telefon	7015 1560
Maskinstation	kontaktes på telefon	9788 1645
Rådgivning	kontaktes på telefon aften 2532 0154 Hans Henrik Møller	8740 5241

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
  - **Ejendommen er beliggende Grønkærvej 7, 7620 Lemvig**
- Hvad er der sket og at det er en brand på en minkfarm
- Er der tilskadekomne - hvor mange
  - Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget. Hvis der undsluppet mink
    - Kontakt den lokale Pelsdyravlerforening
    - Kontakt København Fur
    - Kontakt Rådgivningen

Kontakt ejeren, Karsten Olesen på 2325 6108

Kontakt Rådgivningen ved udslip af mink på 8740 5231 / 2532 0154

og den lokale pelsdyravlerforening.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie og trykflasker.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

(laves i forbindelse med byggeanmeldelsen)

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Minilæsser
- Traktor
- Vogne

Instruks om udslip af gylle

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
  - **Ejendommen er beliggende Grønkærvej 7, 7620 Lemvig**
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Karsten Olesen på mobil 2325 6108

Kontakt myndighederne, Lemvig Kommune, Beredskabsafdelingen på tlf. 9663 1200

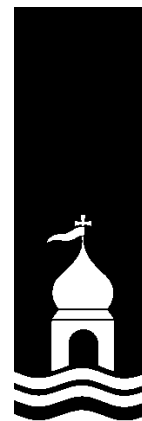
Kontakt Maskinstation på tlf. 9788 1645

Der er tale om skrånende terræn og der risiko for, at gyllen strømmer til grøfter eller vandløb. Gyllen kan opdømmes med jordvolde og/eller halmballer. Ved udslip af gylle kontaktes Maskinstation på tlf. 9788 1645. Herfra rekvireres nødvendigt materiel i form af slamsuger, rende graver eller gummiged.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Minilæsser
- Traktor
- Vogne

Stophaner og hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder er vist på kortet over ejendommen.

Vand

Stophaner er placeret i værkstedet

Afbryder til cirkulationsvand i værkstedet

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved eltavle i pelseriet

Der bruges automatsikringer.

Stromsvigt

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol. Kontakt energiselskab på tlf. 7015 1560

Alle minkhallerne er uden mekanisk ventilation, hvorfor en strømafbrydelse i første omgang ikke har betydning for minkenes velfærd. Strømafbrydelse vedrører cirkulation af vand på farmen på farmen, hvilket især er kritisk i varme perioder. Normalt vil dyrene kunne klare sig uden vand i 4 - 6 timer.

Adgangsvej til minkfarmen Grønkærvej 7, 7620 Lemvig

Der er adgang for køretøjer gennem farmen mellem hallerne

